

ජරා මරණ

දුකෙන් මිදෙමු

පූජ්‍ය
නාවලපිටියේ ආර්යවංශ
ස්වාමීන් වහන්සේ

පිරි මරණ
දුකෙන් විදෙමු...

පූජ්‍ය නාවලපිටියේ අරියවංශ
සිව්මිනි වහන්සේ

ජරා මරණ දුකෙන් මිදෙමු...

2009-05-09 දින මොණරාගල මහමෙව්නාව භාවනා අසපුටුවේ දී පවත්වන්නට යෙදුණු ශීල භාවනා වැඩසටහනේ දී, පින්වත් නාවලපිටියේ අරියවංශ ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් පවත්වන්නට යෙදුණු ධර්ම දේශනාව ඇසුරෙන් සකස් කරන ලදී.

මෙහි අන්තර්ගතයට කිසිදු වෙනසක් හෝ කර දහම් පොතක් වශයෙන් හෝ මිලේ බෙදා දීමට අවසර තිබේ.

විමසීම්

මහමෙව්නාව මහා විහාරය
උඩඅපරාක්ක, අපරාක්ක
මාතර.

දුර:-041 4927915
mahaviharaya@gmail.com

“අපි කවුරුත් මැරෙන
උදවිය බව බොහෝ දෙනෙක්
දන්නෙ නෑ. එහෙත් යම් කෙනෙක්
තේරුම් ගත්තොත් තමනුත් මැරෙන
බව එ නිසා ම මේ කෝලහල
සංසිදෙනවා.”

(මේ වනාහී ආයුෂ්මත් සහිය නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන් ය
- ථේර ථේරී ගාථා)

පොත ගැන වදනක්...

කොයි මොහොතේ හෝ අපි කාට කී, මරණයට මුහුණ දෙන්නට සිදු වේ. මරණය ඉදිරියේ බිය නො වී ඉන්නට අත්‍යවශ්‍ය, දුක් නො වී ඉන්නට අත්‍යවශ්‍ය, ශෝක නො කර ඉන්නට අත්‍යවශ්‍ය, ඵය අත්‍යවශ්‍ය ම ඝර්ෂණ ම වන්නේ ය. එහෙත් ඒ ඝර්ෂණ සිත පමණින් ලබා ගත නො හැකි වන්නේ ය.

සියලු දෙනා ම මරණය අභියස ශෝක නො කර, කම්පා නො වී, බිය නො වී වාසය කරන්නට තරම් භාග්‍යවන්තයින් වන්නේ නම් ඵය අපේ මහත් වූ කැමැත්ත වන්නේ ය. මේ කැමැත්ත යාන්තමින් හෝ සිදු වන්නේ නම්, ඵය ලෝකයට ම ඝර්ෂණ ම වන්නේ ය. ඒ ඝර්ෂණය ඝර්ෂණයට ම අත් වේවා !

පූජ්‍ය නාවලපිටියේ අරියවංශ
ස්වාමීන් වහන්සේ

නමස්කාර වේවා බුදු රජවනට

සෑමදා බුදු හිමි සරණ ගම !

නමස්කාර වේවා දෑමී රජවනට

සෑමදා සද්දහමී සරණ ගම !

නමස්කාර වේවා සඟ රජවනට

සෑමදා මහ සඟ සරණ ගම !

නමස්කාර වේවා තුනුරජවනට

සෑමදා තිසරණ සරණ ගම !

ගෞරවණීය පින්වත් ස්වාමීන්
වහන්සේලාගෙන් අවසර යි,
ශ්‍රද්ධාවන්ත පින්වතුනි,

අද මේ පින්වතුන් මේ මහමෙව්නාව
භාවනා අසපුවට පැමිණිලා, ඉතාමත් ම
ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත ව, ඉතාමත් ම
ගෞරවයෙන් යුක්ත ව, මේ සැදී පැහැදී
සිටින්නේ තම තමන් ගේ ජීවිතයට යහපත
ඇති කරගැනීම පිණිස යි. තම තමන් ගේ
ජීවිතයට වටිනා දෙයක් එකතු කර ගැනීම
පිණිස යි. තම තමන් ගේ ජීවිතයට
අභිවාද්ධියක් සලසා ගැනීම පිණිස යි.
ඉතාමත් ම සන්සුන් ව සංවරයෙන් යුක්ත ව
මේ කාලය ගත කරන මෙන් අපි ඉතාමත් ම

කරුණාවෙන් ඔබට සිහි කර දෙන්න
කැමති යි.

අද මේ අවස්ථාවට සහභාගී වෙන්න
තිබුනේ, එහෙමත් නැත්නම් ඔබට මේ උතුම්
මොහොත උදාකරදීමට නියමිත ව තිබුණේ
අප ගේ පින්වත් ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේ.
මේ මහමෙව්නා භාවනා අසපු සංවිතයේ
නිර්මාතෘ වන, ඔබ අපි සියලු දෙනාට ම මේ
සදහම් මාර්ගය විවෘත කර දී, ගෞතම බුදු
සසුනේ පින් දහම් කරමින් පිළිවෙත් පුරමින්
මේ ජීවිතය සැපවත් කරගැනීම පිණිස, අපි
කෙරෙහි මහ කරුණාවෙන් මේ සද්ධර්මය
අපිට කියා දුන්න, පින්වත් ලොකු ස්වාමීන්
වහන්සේ තමයි මේ ස්ථානයට වැඩම
කරවන්නට නියමිත ව තිබුණේ. නමුත්
උන්වහන්සේ විවේකීව වාසය කරන්නට
නියමිත ව තිබෙන නිසා අද දවසේ
උන්වහන්සේ වෙනුවට තමයි මම පැමිණියේ.

නමුත් ඒ තුළින් මේ පින්වතුන්ට විශාල පාඩුවක් සිදු වන්නේ නැහැ. මොකද අපිට උවමනා කරන ධර්මය, අපිට උවමනා කරන ඒ පිරිසිදු වූ ධර්මය අප ගේ පින්වත් ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් අපට පෙන්වා දී තිබෙනවා. ඒ නිසා මේ පින්වතුන්ට ත, අපි ඔබ කාට ත මේ ජීවිතය සැපතට පත් කරගැනීම පිණිස ත, මතු ජීවිතය සුගතිගාමී කරගැනීම පිණිස ත, ඒ අමා මහ නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස ත අවශ්‍ය කරන ඒ උපකාරයන්, ඉතාමත් ම කරුණාවෙන් ඒ ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් මේ වන විට ත සිදුකර දීල තිබෙනවා. ඒ නිසා ඔබ අපි සියලු දෙනා ම මේ වෙලාවේ දී අප ගේ පින්වත් ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේ ව සිහිපත් කරල උන්වහන්සේට නමස්කාර කරමු.

හැදූ! හැදූ!! හැදූ!!!

ගෞරවනීය පින්වත් ස්වාමීන් වහන්ස,
ශ්‍රද්ධාවන්ත පින්වතුනි.

අද අප පැමිණ සිටින්නේ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පා, වසර 2553 ක් ගත වූ මොහොතට යි. මෙවන් දීර්ඝ කාලයක් ගත වී තිබුණ ක්, ඒ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින්, සියලු ලෝක සත්වයා කෙරෙහි මහා කරුණාවෙන් සියලු දෙනා ගේ යහපත පිණිස, සැපත පිණිස දේශනා කොට වදාළ, ඒ මිහිරි ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිහරණය කරමින්, ඒ ධර්මයේ නියැලෙමින් ඒ ධර්මයෙන් සුලු හෝ පිහිටක් පිළිසරණක් ලබා ගැනීමට අදටත් අපට අවකාශ ලැබී තිබෙනවා. ඒ සඳහා අපට විශාල ඉඩක් නම් නැහැ. නමුත් සුලු හෝ අවකාශයක්, අදටත් අපට තියෙනවා. එබඳු කාලයක, මෙබඳු යුගයක මේ ධර්මයෙන් යම් හෝ පිහිටක්

පිළිසරණක් ලබා ගැනීමට නම් අප කෙසේ කටයුතු කළ යුතු ද, කියන දේ පිළිබඳ ව කෙටියෙන් යමක් කියා දෙන්න මා කල්පනා කළා.

පින්වතුනි, බුදු රජාණන් වහන්සේලා මේ ලෝකයට පහළ වන්නේ, මේ ලෝකයේ ජරාවට පත් වීම, මරණයට පත් වීම කියන මේ දේවල් තිබෙන නිසා යි. ජරා මරණ නො තිබෙනවා නම්, මේ ලෝකයේ බුදුවරු පහළ වීමේ උවමනාවක් ඇති වන්නේ නැහැ. ජරා මරණ තිබෙන නිසා තමයි මේ ලෝකයට බුදුවරු පහළ වන්නේ. ඒ නිසා ම තමයි ඒ බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රී සද්ධර්මය ත් මේ ලෝකයට පහළ වන්නේ. ඒ නිසා ම තමයි මේ ලෝකයට ආර්ය මහා සඟ රුවන පහළ වන්නේ.

එතකොට මේ ලෝකයට තෙරුවන් පහළ වන්නේ කුමක් නිසා ද? ජරා මරණ

තිබෙන නිසා. ජරා මරණ නැති ලෝකයක් තිබෙනවා නම්, ඒ ලෝකයට තෙරුවන් පහළ වීමක් අවශ්‍ය වන්නේ නැහැ. දැන් බලන්න ඔබ අපිට ජරා මරණ තිබෙනවා ද නැද්ද? ජරා මරණ තිබෙනවා. ඇයි ඒ ජරා මරණ හේතු කොට ගෙන තෙරුවන් පහළ වීමක් අවශ්‍ය වන්නේ? ඒ ජරා මරණ වලින් නිදහස් වීම උවමනා කරන නිසා. ඇයි ජරා මරණ වලින් නිදහස් වීමක් උවමනා කරන්නේ? ඒ ජරා මරණ දුක් සහිත යි. ඉතාමත් ම දුක් සහිත යි එහි සැපක් නෑ. එහි සොම්නසක් නෑ. සතුවු වෙන්න දෙයක් නැහැ. ජරා මරණ වල තිබෙන්නේ දුක, බිය, තැවෙන ස්වභාවය. කණගාටු වෙන ස්වභාවය. කම්පා වෙන ස්වභාවය.

ජරාවට පත් වීම ඉදිරියේ ලෝක සත්වයා කම්පාවට පත් වෙනවා, හඬනවා, වැළපෙනවා, ශෝක කරනවා. මරණය ඉදිරියේ ත් හැඬීම, වැළපීම, ශෝක කිරීම

තමයි තියෙන්නේ, කම්පා වීම තමයි තියෙන්නේ. මෙබඳු ස්වභාවයක් ලෝකයේ තිබෙනවා ද නැද්ද? ජරා මරණ ඉදිරියේ හඬන ස්වභාවය, වැළපෙන ස්වභාවය, කම්පා වන ස්වභාවය, තැති ගන්න ස්වභාවය, කලන්තෙ හැදෙන ස්වභාවය අපිට දකින්න තිබෙනව ද නැද්ද? දකින්න තිබෙනවා.

ඒ ජරා මරණ ඉදිරියේ හඬන ස්වභාවයක් ඇති වන්නේ නැත්නම්, වැළපෙන ස්වභාවයක් ඇති වන්නේ නැත්නම්, කම්පා වෙන ස්වභාවයක් ඇති වන්නේ නැත්නම් අපට ජරා මරණ වලින් ගැටලුවක් තියෙනව ද? නැහැ. නමුත් ඒ ජරා මරණ හේතු කොටගෙන අප තුළ ඇති කරන්නේ භීතියක්, ශෝකයක්, කම්පා වීමක්.

එහෙම නම් අප තුළ භීතිය ඇති කරන, ශෝකය, කම්පාව ඇති කරන, ඒ ජරා මරණ ඔබ අපි කාට ත් පොදු දෙයක් නේ ද?

එහෙම නම් අන්න ඒ අප තුළ මහත් වූ කම්පාව උපදවන, මහත් වූ ශෝකය උපදවන, ඉතාමත් ම කර්කශ වූ දුක් උපදවන, ඒ ජරා මරණ වලින් නිදහස් වීම පිණිස තමයි, මේ ලෝකයට බුදුවරු පහළ වන්නේ. ඒ දුක් උපදවන, කම්පාව ඇති කරවන, ඉතාමත් ම කර්කශ වූ දුක් ඇති කරවන්නා වූ ජරා මරණ වලින් නිදහස් වීම පිණිස ම තමයි ඒ ශ්‍රී සද්ධර්මය පහළ වන්නේ. ඒ සඳහා ම තමයි ආර්ය මහා සඟ රුවන පහළ වන්නේ.

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ උතුම් තෙමඟුල සිහි කරන මේ පින්බර දිනවල දී, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මහා කරුණාවෙන් අප උදෙසා ම, අපට දුකෙන් නිදහස් වීම සඳහා ම පිහිටුවා වදාළ ශාසනයෙන් අල්ප වූ හෝ පිහිටක් පිළිසරණක් ලබා ගැනීම පිණිස, අප විසින් මහත් වැයමක් ගැනීම මේ යුගයේ හෝ නො කළොත්, මේ ධර්මය මේ

ලෝකයෙන් සදහට ම අතුරුදහන් වන කලක් එනවා. අන්න එදාට අපිට ජරා මරණ ඉදිරියේ කම්පා වීම හැර වෙන කරන්ට දෙයක් ඉතුරු වන්නේ නැහැ.

ජරා මරණ කෙරෙහි භය ඇති කරගන්නා වූ, ජරා මරණ වලින් නිදහස් වෙන්ට කැමති වන්නා වූ අයට, ඒ තෙරුවන් ගේ බලයෙන්, ඒ තෙරුවන් ගේ පිහිට පිළිසරණ ලබා ගැනීමට බුදු සසුනක හැර වෙනත් තැනක අවකාශ සැලසෙන්නේ නෑ.

ඒ නිසා ඒ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් දෙව් මිනිසුන් ගේ යහපත උදෙසා, දෙව් මිනිසුන් ගේ සැපත උදෙසා මහා කරුණාවෙන් පිහිටුවා වදාළ ඒ සම්බුදු සසුනේ පිහිට, පිළිසරණ යාන්තමින් හෝ ඇති කරගැනීම පිණිස ඔබ අපි කවුරුත් මහත් වූ කැමැත්තක් උපදවා ගත යුතු යි. අන්න ඒ කැමැත්ත උපදවා ගන්නා මෙන්

අපි ඉතාම ත් ම ඕනෑකමින් මේ සියලු දෙනා ගෙන් ම ඉල්ලා සිටින්න කැමති යි.

මක්නිසා ද යත්, ජරා මරණ ඉදිරියේ කම්පා වීම දරා ගන්න පුලුවන් දෙයක් නො වෙයි. ඒ නිසා යම් කෙනෙක් ඒ ජරා මරණ ඉදිරියේ, ඒ වයසට යෑම, මරණය ඉදිරියේ කම්පා නො වී ඉන්න පුලුවන් විදිහට සිත සකස් කරගන්නවා නම්, අන්න ඒ සඳහා ඉඩ කඩක් තිබෙන්නේ බුද්ධ ශාසනයක් තුළ පමණ යි.

පින්වතුනි, දවසක් බුදු රජාණන් වහන්සේ මුණ ගැහෙන්න ජාණ්ණස්සෝණි කියල බ්‍රාහ්මණයෙක් පැමිණියා. ඒ වෙලාවේ දී ඒ බ්‍රාහ්මණයා, බුදු රජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරල පැත්තකින් වාඩි වෙලා ප්‍රකාශ කළා, “ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මෙන්න මේ වගේ අදහසකින් යුක්ත කෙනෙක්.” දැන් ඒ බ්‍රාහ්මණයා තමන් ගේ

අදහස ප්‍රකාශ කරනවා. “ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ලෝකයේ සියලු දෙනා ම, මේ මිනිසුන් සියලු දෙනා ම මරණ ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි. ඒ වගේ ම තමයි ඒ මරණය ඉදිරියේ බියෙන්, තැතිගැනීමෙන් තමයි වාසය කරන්නේ. මෙන්න මෙබඳු අදහසකින් මම යුක්ත යි” කියල කියා සිටියා.

මොකක් ද ඒ බ්‍රාහ්මණය බුදු රජාණන් වහන්සේ ඉදිරියේ කියා සිටි අදහස? මේ ලෝකයේ සියලු මිනිස්සු මැරෙන ස්වභාවයෙන් ඉඳගෙන, ඒ මරණය ඉදිරියේ භයෙන් තැතිගැනීමෙන් තමයි වාසය කරන්නේ කියල. මේ ස්වභාවය ඇත්තක් ද බොරුවක් ද? කියන්න බලන්න...

බලන්න බුදු රජාණන් වහන්සේ කොහොම ද කියල දෙන්නේ කියල. දැන් ඒ බ්‍රාහ්මණය කිව්වා එයා ගේ අදහස. එයා කිව්වේ මොකක් ද? ‘මේ ලෝකයේ ඉන්න

සියලු මිනිස්සු මරණ ස්වභාවයෙන් යුක්ත
යි. ඒ වගේ ම තමයි මරණය ඉදිරියේ මහත්
වූ හයෙන් වාසය කරන්නේ” කියල. ඊට
පස්සේ බුදු රජාණන් වහන්සේ කියල දෙනවා,
“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක එහෙම නො වෙයි.
මේ ලෝකයේ සමහර මිනිස්සු ඉන්නවා
මරණ ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි. ඒ අය ඒ මරණ
ස්වභාවය තියාගෙන ම ඒ මරණය ඉදිරියේ
හයෙන් තැති ගැනීමෙන් තමයි වාසය
කරන්නේ.

ඒ වගේ ම තමයි පින්වත් බ්‍රාහ්මණය,
මේ ලෝකයේ සමහර මිනිස්සු ඉන්නවා,
සමහර අය ඉන්නවා මරණ ස්වභාවය
තියෙනවා. හැබැයි ඒ අය ඒ මරණ ස්වභාවය
තියාගෙන ම මරණය ඉදිරියේ කම්පා
වෙන්නේ නෑ. බිය වෙන්නෙ නෑ. තැති
ගැනීමක් ඇති වෙන්නේ නෑ” කියල
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දුන්නා.

දැන් බලන්න අපිට ඒකෙන් කෝකද හොඳ? දැන් අපිට මරණ ස්වභාවය තියෙනව ද නැද්ද? තියෙනවා. ඒ මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී ම භයෙන් ඉදීම ද හොඳ, කම්පාවෙන් ඉදීම ද හොඳ, තැතිගැනීමෙන් ඉදීම ද හොඳ, එහෙම නැත්නම් ඒ මරණ ස්වභාවය තියාගෙන කම්පා නො වී, මරණයට භය නො වී, මරණය ඉදිරියේ දුක ඇති කරගන්නේ නැතිව වාසය කිරීම ද හොඳ?

දැන් අපිට මරණ ස්වභාවයෙන් අයින් වෙන්න පුලුවන් ද? ඉපදුනා නම් මේ කය බිඳීමට ලක් වෙනවා. එහෙම නේ ද? ඉපදුන කෙනාට මේ කය බිඳිල යන කලක් එනවා. ඒක අද වෙයි ද හෙට වෙයි ද තව දවසකින් දෙකකින් තුනකින් ද අපි දන්නෙ නෑ. හැබැයි ඒකෙන් නිදහස් වෙන්න අපිට බෑ. කය බිඳිල යෑමෙන් නිදහස් වෙන්න අපිට බෑ. නේ ද? නමුත් අපිට භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ කියා දෙන්නේ, මරණ ස්වභාවය තියාගෙන ම, මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී වුනත්, ඒ මරණය ඉදිරියේ කම්පා නො වෙන මිනිස්සු ඉන්නවා කියල.

එහෙනම් බලන්න ඒ පණිවිඩෙන් අපිට මොකක් ද ගන්න තියෙන්නේ..? අපි කැමති විය යුත්තේ මරණ ස්වභාවය තියාගෙන, මරණය කෙරෙහි භයේ තැබිගෙන, කලන්තෙ දදා ඉන්න තත්වයක් තුළ ඉන්න ද? එහෙම නැත්නම් මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී වුනත් භයෙන් තොර ව ශෝකයෙන් තොර ව තැබිගන්නෙ නැති ව, කලන්තෙ නොදා ඉන්න තත්වයක් තුළ ඉන්න ද ?... ඒ බිය තැබි ගැනීම නැතුව ඉන්න තමයි අපි කැමති විය යුත්තේ..

එතකොට නුවණ තියන කෙනෙක් කැමති විය යුත්තේ ඒ ශෝක කරන ස්වභාවයට නෙවෙයි. නුවණ තියෙන සියලු

දෙනා ම කැමති වන්නේ ඒ ශෝක කරන තත්වයෙන් නිදහස් වෙන්න යි. ඒ කැතිගන්නා වූ තත්වයෙන් නිදහස් වෙන්න යි.

එතකොට බුදු රජාණන් වහන්සේ ඒ වෙලාවෙදි බ්‍රාහ්මණයට කියා දෙනවා, "පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මේ ලෝකයේ සමහර මිනිස්සු ඉන්නවා, ඒ අය කාමයන් කෙරෙහි මහත් වූ ඇල්මෙන් වාසය කරන්නේ. කාමයන් කෙරෙහි ඇල්ම දුරු කරල නැහැ. කාමයන්ට ගිජු වෙලා ඉන්නේ. කාමයන් මත්තේ ම ජීවිතය පුදාගෙන ඉන්න මිනිස්සු ඉන්නවා. ඒ විදිහට කාමයන්ට ම ගිජුවෙලා, කාමයන් පතමින්, කාමයන්ට ම ජීවිතේ පුදමින් ඉන්න මිනිස්සු ඉන්නවා. අන්න ඒ වගේ කෙනෙකුට ලොකු අසනීපයක් එනවා. අපි හිතමු ඇදේ වැටෙන විදිහේ අසනීපයක් එනවා. ඒ වගේ වෙලාවකට ඒ කෙනාට මොකද වෙන්නේ ?

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දෙනවා, ඒ කෙනා ඒ වෙලාවට භය වෙනවා, තැතිගන්නවා, කලන්තේ දානවා. එයා කල්පනා කරනවා, "අහෝ..! මගේ මේ වස්තුව මට දාලා යන්ට යී වෙන්නේ. මම මේ පරිහරණය කරන බඩු මුට්ටු මට දාලා යන්ට වෙනවා" කියල භය වෙනවා.

මේක ඇත්ත ද බොරු ද? ඒ කොහොම කෙනෙකුට ද එහෙම භය හිතෙන්නේ? කාමයන් කෙරෙහි තියෙන ආශාව දුරු නො කළ කෙනාට. කාමයන් කියන්නේ මොනව ද? කාමයන් කියන්නේ, මේ ඇසට පෙනෙන ප්‍රිය මනාප රූප, කණට ඇසෙන ප්‍රිය මනාප ශබ්ද, නාසයට දූනෙන ප්‍රිය මනාප ගඳ සුවඳ, දිවට දූනෙන ප්‍රිය මනාප රස, කයට දූනෙන ප්‍රිය මනාප පහස, කියන මෙන් මේවා කෙරෙහි හිතෙන් ඇති කරගත්ත ආශාවට. ඒක හිතේ තියෙන අදහසක්.

මොකද කාමයන් තුළ ඉන්න කෙනා ඒ ප්‍රිය මනාප රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, පහස කියන මේවා ගැන කල්පනා කර කර ඉන්නවා. කැමැත්තෙන් ආශාවෙන් ඒවා පත-පතා ඉන්නවා. මේ නිසා හිතේ ඇතිවුන තත්වයක් තමයි කාමය කියල කියන්නේ.

හිතේ ඇතිවුන ඒ කාමය දුරු නො කරපු කෙනාට තමයි අර කම්පනය ඇති වෙන්නේ. කොයි වෙලාවෙදී ද ඒ කම්පනය ඇති වෙන්නේ? අර දරුණු ලෙඩක් හැදුනු වෙලාවට. දරුණු ලෙඩක් හැදුනු වෙලාවට එයා කම්පා වෙනවා, භය වෙනවා, කලන්තේ දානවා. මොකක් නිසා ද? 'අහෝ..! මට මේ බඩු-මුට්ටු දාලා යන්ට වෙයි. මේ ගේ-දොර, ඉඩ-කඩම් දාලා යන්ට වෙයි. මේ රස මිහිරි කෑම මට දාලා යන්ට වෙයි. මේ මාල අරුංගල් මේව මට අහිමි වෙයි. දාල යන්ට වෙයි' කියල එයා භය වෙනවා. මේක ලෝක සිද්ධ වෙන දෙයක් ද නැති දෙයක් ද? සිද්ධ වෙන දෙයක්.

ඊ ළඟට බුදු රජාණන් වහන්සේ ඒ වෙලාවෙදී ඡාණුස්සෝණී බ්‍රාහ්මණයාට කියා දෙනවා, "පින්වත් බ්‍රාහ්මණයා තව පිරිසක් ඉන්නවා. ඒ අය මේ තමන් ගේ ශරීරය කෙරෙහි ආශාව දුරු කරල නැහැ." මොකක් කෙරෙහි ද ආශාව දුරු කරල නැත්තේ? ශරීරය කෙරෙහි. අන්න එහෙම කෙනෙකුට ත් තදබල රෝගයක් එනවා. අසනීපයක් හට ගන්නවා. ඇඳට වැටෙනවා. එතකොට එයා කල්පනා කරනවා, මොකක් ද කල්පනා කරන්නේ... 'මට මේ ප්‍රිය මනාප ශරීරය අහිමි වෙන්නට යි යන්නේ' කියල කල්පනා කරනවා. එතෙන්දී ත් එයාට භයක් හිතෙනව නේ ද? භය හිතෙනවා.

ඇයි භය හිතෙන්නේ. එයා ඒ ශරීරයට ආශා යි. ප්‍රිය යි. මහත් වූ ආශාවෙන් එයා ඒකට බැඳිල ඉන්නවා. දැන් ඒ ශරීරය තමයි ලෙඩ වෙන්නේ. එතකොට එයා භය වෙන්නේ, ඒ ශරීරය මට දාලා යන්නට වෙයි කියල.

එතකොට බලන්න ඒ වගේ වෙලාවට, ඒ වගේ භයක් ඇති වෙන කොට, එයාට ඒක උහුල ගන්න පුලුවන් වෙයි ද? කෙනෙකුට ඒක උහුලගන්න අමාරු යි. ඉතින් අපිට තද බල අසනීපයක් හට නොගෙන තියෙයි ද? හට ගන්නව නේ ද? අපිට අසනීප හට ගන්නවා. එතකොට බලන්න මේ අසනීප හටගන්න කොට අපේ හිත ගිනි ගත්ත වෙලාවල් තියෙනව ද නැද්ද? තියෙනව නේ ද? දෑත් බලන්න හේතුව මොකක් ද කියලා.

දෑත් අපිට අසනීපයක් හැදෙන කොට, අඩු ගානේ මේ උණක් හෙම්බිරිස්සාවක් හැදෙන කොට චුන්න පපුව හෝස් ගාලා ගියපු වෙලාවල් නැද්ද? මහත් වූ දුකක් ඇතිවෙනව නේ ද? කණගාටුවක් ඇති වෙනව නේ ද? දෑත් බැරිවෙලාවත් එක්ස් රේ එකක් ගන්න කියනවා, එහෙම නැත්නම් ලේ බලන්න වෙයි ද දන්නෙ නෑ කියනවා.

ඒ වගේ වෙලාවල් වලට විශාල භයක් ඇති වෙනව නේ ද? මේ ශරීරයට මොනව හරි වෙයි කියල භයක් ඇති වෙනවා. මට මේක නැති වෙයි කියල භය හිතෙනවා. ඇයි එහෙම භය හිතෙන්නේ. ශරීරය කෙරෙහි ආශාව දුරු නො කළ කෙනාට, ඒ ආශාව දුරු නො කිරීම නිසා තමයි ඒ විදිහට භය හට ගන්නේ, තැතිගැනීම හට ගන්නේ.

ඒ වගේ ම බුදු රජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මේ ලෝකයේ තව ත් පිරිසක් ඉන්නවා. මේ අය අකුසල් කරනවා. හොඳ දේවල් කරන්නේ නෑ. පව් කරනවා. ලාමක දේවල් කරනවා. ලාමක දේවල් කියන්නේ, තමාට ත් අනුන්ට ත් යහපත ඇති නො කරන දේවල් කරනවා. අන්ත එහෙම ඉන්න කෙනාට යම් දවසක අසනීපයක් ඇති වෙන කොට, අර වගේ රෝගාබාධයක් ඇති වෙන කොට, එයාට ත් භය ඇතිවෙනවා, කලන්තේ දානවා, තැතිගන්නවා, හීතියට පත් වෙනවා.

ඇයි එයා හිතියට පත් වෙන්නේ? එයා හිතියට පත් වෙන්නේ, 'මං පිං කළේ නෑ. මං යහපත් දේ කළේ නෑ. මං පව් කරගත්තා. මම නරක දේ කළා. මේ ලෝකයේ නරක දේවල් කළ අයට යම් විපාකයක් තියෙනවා නම්, යම් නරක තැනක උපතක් තියෙනවා නම්, මට ත් එතන උපදින්න සිද්ධ වෙයි', කියලා එයාට භය හිතෙනවා. මතක යි නේ ද කාරණාව?

දුන් අපි, මේ ලෝකයේ මිනිසුන්ට මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී ම, බිය ඇති කරන, තැතිගැනීම ඇති කරන, තැතිගැනීමට හේතු වන කාරණා තුනක් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දුන් විදිහට ඔබට සිහි කළා, මතක් කරල දුන්නා. ඒ තුන් වෙනියට මොකක් ද අපි කිව්වේ? යම් කෙනෙක් ඉන්නවා, එයාට මරණ ස්වභාවය තියෙනවා. එයා ගේ ස්වභාවය මොකක් ද? පව් කරනවා. අකුසල් කරනවා. හොඳ දේවල් කරල නෑ. එයාට

රෝගයක් ලෙඩක් හැඳුනහම, එයාට මොකක් ද හිතෙන්නේ. 'මං කුසල් කරගත්තේ නෑ. මං පිං කර ගත්තේ නෑ. මං අකුසල් කළා. ළාමක දේවල් මම කළේ. ඉතින් ඒ වගේ අකුසල් කළ කෙනෙකුට යම් නරක උපතක් තියෙනවා නම්, මට ත් ඒ වගේ දුක් සහිත උපතක් ඇති වෙයි,' කියල එයාට හය හිතෙනවා. තැනි ගන්නවා. කලන්තේ දානවා.

ඊ ළඟට බුදු රජාණන් වහන්සේ කියා දෙනවා, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, තව ත් පිරිසක් ඉන්නවා, ඒ අය බුදු රජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි, ශ්‍රද්ධාවට පත් වෙලා නෑ. තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ප්‍රසාදය ඇති කරගන්න ඒ අය දක්ෂ වෙලා නෑ, අදක්ෂ වෙලා. අන්න ඒ වගේ අය ත් රෝගාබාධයක් ඇති වුනා ම හය වෙනවා, 'අනේ මට තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව ඇති කරගන්න බැරි වුනා නේ ද? තෙරුවන් කෙරෙහි පැහැදීමක් ඇති

කරගන්න මට බැරි වුනා නේ ද,' කියල එයා
හය වෙනවා. කලන්තේ දානවා. තැනි
ගන්නවා. තෙරුවන් කෙරෙහි පැහැදීමක්
ඇති කරගන්න බැරි වුන කෙනාට කෙබඳු
ඉරණමක් ද ඇති වෙන්නේ කියල එයා
දන්නවා. එයාට සිහි වෙනවා, 'අනේ මට
මේ මහා දුක් සහිත සංසාරේ ආයෙ යන්ට
වෙයි' කියල කල්පනා වෙනවා. එයා හය
වෙනවා, තැනි ගන්නවා.

එතකොට බුදු රජාණන් වහන්සේ
කියා දෙනව, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙන්න
මේ විදිහට මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී ඒ
මරණයට හය වෙන පුද්ගලයෝ මේ
ලෝකයේ ඉන්නවා. ඒ වගේ ම තමයි මේ
මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී වුනත්, ඒ මරණය
ඉදිරියේ හය නො වෙන, තැනිගන්නේ නැති,
කලන්තේ දාන්නෙ නැති පුද්ගලයෝ ත් මේ
ලෝකයේ ඉන්නවා.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා දෙනවා, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මේ කාමයන් කෙරෙහි තියෙන ඇල්ම දුරු කරල, බැහැර කරල, අත් හැරල වාසය කරන සමහර අය ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ, කාමයන් කෙරෙහි තියෙන ඇල්ම අත්හැරපු අය ඉන්නවා. අන්න ඒ අයට ත් මරණ ස්වභාවය තියෙනවා. මරණ ස්වභාවය තිබුණ ත්, ඒ වගේ කෙනෙක් අර වගේ ලෙඩකට, දරුණු රෝගයකට ගොදුරු වුනා ම, එයා කටයුතු කරන්නේ කාමයන්ට ඇල්ම තියෙන කෙනා වගේ නෙමෙයි. එයාට භය හට ගන්නේ නෑ. තැතිගැනීම හට ගන්නේ නෑ. කලන්තේ දාන්නේ නෑ. ඇයි ඒ භය තැතිගැනීම් ඇති වෙන්නෙ නැත්තේ? එයා ඒ කාමයන් කෙරෙහි තියෙන ඇල්ම බැහැර කරල යි ඉන්නේ. ඇල්ම තියෙන කෙනාට තමයි භය හට ගන්නේ. ඇයි ඒ භය හට ගන්නේ? එයාට හිතෙනවා, 'අහෝ..! මට මේව දාල යන්ට

වෙයි' කියල. කාමයන් කෙරෙහි ඇල්ම දුරු කළ කෙනාට එහෙම හැඟීමක් එනව ද? එන්නෙ නෑ. ඇයි ඒ? එයාට ඇල්මක් නෑ. එයාට දාල යන්න දෙයක් නෑ.

දැන් ඒකෙන් අදහස් වෙනව ද, එයා ඒව පාවිච්චි නො කරයි කියල. නෑ. එයා ඒව පරිහරණය කරමින් ඉන්නවා. එයා ගේ දොර පරිහරණය කරනවා. ඇඳුම් පැළඳුම් පරිහරණය කරනවා. ඒ බඩු මුට්ටු පරිහරණය කරනවා. හැබැයි එයා ඒව ගැන තියෙන ඇල්ම දුරු කරලා, ඇල්ම අත්හැරල. හිතෙන් එයා ඒව බැහැර කරල. නමුත් එයා ඒව පරිහරණය කරනවා. අන්න එබඳු කෙනාට අර දරුණු රෝගාබාධයක් හට ගත්ත වෙලාවට භය හට ගන්නේ නෑ. තැතිගැනීම හට ගන්නේ නෑ.

නමුත් බලන්න, සමහර අය ඉන්නවා, පරිහරණය කරන්නෙ ත් නෑ,

නමුත් ඇල්මෙන් ඉන්නවා. තේරෙනව නේ ද මම කියන දේ? සමහර අය ඉන්නවා පරිහරණය කරන්නේ නෑ. හැබැයි ඇල්ම තියෙනවා. මහා ආශාවෙන් ඉන්නේ. අල්ලන්නෙවත් නෑ. කාටවත් අල්ලන්න දෙන්නේත් නෑ. එබඳු අය ගැන කොහොම වෙයි ද, නේ ද?

දැන් අර සමහර අය ඉන්නවා, එයාල ගේ දොර ඉඩ-කඩම් පරිහරණය කරනවා. ඒ වගේ ම ආශාව ත් තියෙනවා. ඒ අයට ත් අර දරුණු රෝගාබාධයක් හට ගත්තහම, හය, තැතිගැනීම හට ගන්නවා. එතකොට අර පරිහරණය කරන්නෙත් නැතුව ලෝහ සිතින් ඒව හංගගෙන ඉන්න අය ඉන්නව නේ, අන්න එබඳු කෙනෙකුට ලෙඩක් දුකක් හැදුනොත් කොයි වගේ වෙයි ද? එහෙනම් ඒක ඉතා ම භයානක යි නේ ද?

ඉතින් ඒ නිසා අපි මොකක් ද කළ යුත්තේ? මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී ත් තැති

ගන්නෙන නැතිව ඉන්ට නම් මොකක් ද කරන්ට තියෙන්නේ? බුදු රජාණන් වහන්සේ එක විදියක් තමයි අපට මේ කියා දෙන්නේ. මොකක් ද ඒ එක විදිය? කාමයන් කෙරෙහි ඇල්ම දුරු කරගෙන වාසය කිරීම. කාමයන් කෙරෙහි තියෙන ඇල්ම දුරු කරමින් වාසය කළොත් අන්න එයාට මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී වුනත්, භය නොවී, තැතිගන්නේ නැතුව, කලන්තේ දාන්නෙ නැතුව ඉන්න පුලුවන්.

ඒ ස්වභාවයට ඔබ කැමති යි ද? ඒ ස්වභාවයට කවුරුත් කැමති වෙන්නට ඕන කියල යි අපි නම් හිතන්නේ. එතරම් ම බිය ජනක යි, මරණය. එතරම්ම ශෝක ඇති කරන එකක් තමයි මරණය. ඒ නිසා ඒ මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී වුනත්, ඒ මරණය ඉදිරියේ කලන්තේ දාන්නෙ නැති, භය ඇති වෙන්නෙ නැති, තැතිගන්නෙ නැති හිතක් හදා ගන්ට කවුරුත් කැමති විය යුතු යි. ඒ සඳහා තමයි

මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ මහා කාරුණික ඒ පණිවිඩය අප විසින් ඉගෙන ගත යුත්තේ.

ඊ ළඟට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා දෙනවා, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, තවත් කෙනෙක් ඉන්නවා. එයාට ත් මරණ ස්වභාවය තියෙනවා. මරණ ස්වභාවය තිබුණත් එයා තමන් ගේ මේ ශරීරය කෙරෙහි තියෙන ඇල්ම දුරු කරල යි වාසය කරන්නේ. කොහොම ද එයා වාසය කරන්නේ? ශරීරය කෙරෙහි තියෙන ඇල්ම දුරු කරල යි වාසය කරන්නේ. මරණ ස්වභාවය නැද්ද එයාට? මරණ ස්වභාවය තියෙනවා. මරණ ස්වභාවය තිබුණත් එයා කොහොම කෙනෙක් ද? ශරීරය කෙරෙහි තිබෙන ඇල්ම දුරු කරල වාසය කරන කෙනෙක්. එතකොට ශරීරය කෙරෙහි තියෙන ඇල්ම දුරු කළ නිසා, එයාට රෝගාබාධයක් හට ගත්තම, දරුණු විපතක් ඇති වෙච්ච වෙලාවේ දී එයාට හයක්

ඇති වෙයි ද? එයාට භයක් ඇති වෙන්නෙ නෑ. කලන්තෙ දායි ද? කලන්තේ දාන්නෙ නෑ. තැති ගනියි ද? තැති ගන්නෙ නෑ. ඒ ඇයි එහෙම වෙන්නේ? ශරීරය කෙරෙහි තියෙන ඇල්ම එයා දුරු කරල යි වාසය කරන්නේ.

ඊ ළඟට බුදු රජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දෙනවා, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒ වගේ ම තමයි තව කෙනෙක් ඉන්නවා. එයා අකුසල් කරල නෑ. පව් කරල නෑ. එයා පින් දහම් කරල තියෙන කෙනෙක්, කුසල් රැස් කරල තියෙන කෙනෙක්. අන්න එහෙම කෙනෙක් ලෙඩකට පත් වුනා ම, ලෙඩකට ගොදුරු වුනා ම, දරුණු උපද්‍රවයකට භාජනය වුනා ම, එතනදී එයාට භය ඇති වෙන්නෙ නෑ. තැතිගැනීම ඇති වෙන්නෙ නෑ. කලන්තේ දාන්නේ නෑ. ඇයි ඒ? එයාට සිහි වෙනවා 'මම පව් කළේ නෑ. මම වැරදි වැඩ කළේ නෑ. ළාමක දේවල් මම කළේ

නෑ. මම කුසල් දහම් කළා. හොඳ දේවල් කළා. යහපත් දේවල් කළා. ඉතින් ඒ විදිහට යහපත් දේවල් කළා නම්, ඒ යහපත් දේ කළ කෙනෙකුට යම් හොඳ උපතක් තිබෙනවා නම්, මට ත් අන්ත එබඳු උපතක් ලැබෙනවා.'

ඒ නිසා එයා ඒ විදිහට කල්පනා කරල භය ඇති කරගන්නෙ නෑ. භය ඇතිවෙන්නෙ නෑ එයාට. ඇයි භය ඇති නො වන්නේ? එයාට විශ්වාසයක් තියෙනවා තමා කළ හොඳ දේට හොඳ විපාක ලැබෙනවා කියන එක පිළිබඳ ව. බලන්න අපේ මේ ජීවිතයට කෙබඳු ආරක්ෂාවක් ද මේ ධර්මය තුළ තියෙන්නේ කියල. නේ ද? මේ ධර්මය අපි හොඳින් ඇසුවොත්, හොඳින් දරා ගත්තොත් මේ ධර්මය කෙරෙහි මහත් වූ පැහැදීමක් ඇති කරගත්තොත්, ඒ සඳහා අපි දක්ෂ වුනොත්, අපිට මේ ජීවිතේට පිහිට පිළිසරණ තිබෙයි ද නැද්ද? තියෙනවා.

බලන්න ඒ විදිහට මේ ධර්මයෙන් අපිට ලැබෙන්නා වූ පිහිට පිළිසරණ ප්‍රමාණ කරන්න පුළුවන් ද? ප්‍රමාණ කරන්න බෑ. ඒක මෙතෙකැ'යි කියල ගණනය කරල කියන්න බෑ. ප්‍රමාණය වචනයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න ත් බෑ. එතරම් ම පිහිටක් පිළිසරණක් මේ ධර්මය තුළින් ජීවිතේට ඇති කරගන්න පුළුවන්කම තිබෙනවා.

ඒ නිසා හොඳට කල්පනා කරල, හොඳට ඇහුම්කම් දීල, මේ ධර්මය කෙරෙහි මහත් වූ පැහැදීමක් ඇති කරගැනීම අප විසින් කළ යුතු යි. අප කෙරෙහි අප විසින් ම අනුකම්පා කළ යුතු යි. තමා ගැන තමා ම අනුකම්පාවක් ඇති කරගන්න, 'අනේ මේ මනුස්සයා දුක් නො විඳිවා!' කියල.

දැන් කල්පනා කරල බලන්න, තමන් ම නේ ද මේ දුක විඳින්නේ? මරණය ඉදිරියේ මහා දුකට පත් වෙන්න සිද්ධ වෙන්නේ,

කලන්තෙ දාන්ත සිද්ධ වෙන්තේ තමන්ට ම නේ ද? ඒ නිසා තමන් ගැන තමන් ම කල්පනා කරන්න. 'මට මේ දුක විදින්න සිද්ධ වේ වී. මේක කාටවත් ගන්න පුලුවන් කමක් ලැබෙන්නෙ නෑ. මම කොහොම ද මරණය ඉදිරියේ මුහුණ දෙන්නෙ', කියල හිතල බලන්න.

අපිට පුලුවන් ද පැනල යන්න මේ දේවල් වලින්? අපිට මරණයෙන් පැනල යන්න පුලුවන් ද? බෑ. එහෙනම් ඒ මරණය ඉදිරියේ භය නැතුව මුණ දෙන්න පුලුවන් විදිහට අපි හිත හදා ගන්ට ඕනෑ. ඒකට යි මේ ධර්මය තියෙන්නේ. මරණය ඉදිරියේ භය නැති කරගන්ට, ශෝක කරන ස්වභාවය නැති කරගන්ට, තැවෙන කලන්තේ දාන, කම්පා වන ඒ ස්වභාවය නැති කර ගන්ට යි, අපට මේ ධර්මය තිබෙන්නේ.

බුදු රජාණන් වහන්සේ ඒ බ්‍රාහ්මණයාට ඒ වෙලාවේ දි කියා දෙනවා,

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, තව ත් කෙනෙක් ඉන්නවා. එයා කොයි වගේ ද? දැන් මේ අය ඒ කාරණය දන්නවා. දැන් අපි තුන් දෙනෙක් ගැන කියා දුන්න නෙ, නේ ද? මරණ ස්වභාවය තිබෙද්දී, ඒ මරණය කෙරෙහි භය නො වන්නා වූ පුද්ගලයෝ තුන් දෙනෙක් ගැන කියා දුන්නා.

පළවෙනි කෙනා කොහොම ද? කාමයන් කෙරෙහි ඇල්ම දුරු කරලා. දෙවෙනි කෙනා ශරීරය කෙරෙහි ඇල්ම දුරු කරලා. තුන් වෙනි කෙනා පව් කරල නෑ. කුසල් කරලා. පින් කරල තියෙන්නෙ, නේ ද? හතරවෙනි කෙනා කොහොම ද? එයා තෙරුවන් කෙරෙහි අවලප්‍රසාදය ඇති කරගෙන වාසය කරන කෙනෙක්.

එතකොට තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ප්‍රසාදයෙන් වාසය කරන කෙනා අර වගේ දරුණු රෝගයකට, උපද්‍රවයකට ගොදුරු

වෙච්ච වෙලාවෙදී එයා භය වෙන්නෙ නෑ, තැතිගන්නේ නෑ. කලන්තේ දාන්නේ නෑ. එයා මොක ද හිතන්නේ? එයා ඒ භය නැති කර ගන්නේ කොහොම ද? එයා හිතනවා, 'මම බුදු රජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි අවලප්‍රසාදයෙන් වාසය කරන කෙනෙක්. ශ්‍රී සද්ධර්මය කෙරෙහි අවලප්‍රසාදයෙන් වාසය කරන කෙනෙක්. ආර්ය මහා සංඝරත්නය කෙරෙහි අවලප්‍රසාදයෙන් වාසය කරන කෙනෙක්. ඉතින් එබඳු කෙනෙකුට දුකක් කරා යන සංසාර ගමනක් උරුම වන්නේ නෑ' කියල එයා කල්පනා කරනවා.

ඇත්තට ම එයා මහා දුක් සහිත සංසාරයෙන් නිදහස් වෙන පැත්තට වැටිල ඉවර යි. එතකොට එයා භය වෙයි ද? එයා භය වෙන්නෙ නෑ. එයාට මරණ ස්වභාවය නැද්ද? මරණ ස්වභාවය තියෙනවා. මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී ත් ඒ මරණය ඉදිරියේ භය ඇති වෙන්නෙ නෑ.

බලන්න එතකොට අපි ට මේ ධර්මයෙන් කාරණා දෙකක් වැටහෙනවා. මොකක් ද ඒ කාරණා දෙක. මරණ ස්වභාවය තියාගෙන ම මරණය ඉදිරියේ භය වෙන, තැතිගන්න, කලන්තේ දාන, කම්පා වන පිරිසක් ඉන්නවා. ඒ වගේ ම තමයි මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී ම, මරණය ඉදිරියේ භය නො වන, කලන්තේ නො දාන, තැතිගන්නේ නැති, කම්පා නො වන පිරිසකු ත් ඉන්නවා.

ඒ පිරිස් දෙකෙන් හොඳ කවිද? මරණය ඉදිරියේ කම්පා නො වන, කලන්තේ දාන්නෙ නැති, භය ඇති නො වන පිරිස තමයි හොඳ. අන්න ඒ අය තමයි යම් දියුණුවක් ඇති කර ගත්ත පිරිස. මේ මනුස්ස ජීවිතයෙන් යහපත් ඵල නෙලා ගත්ත අය තමයි අන්න ඒ අය. එහෙනම් ඔබ අප කවුරුත් මේ ලැබූ මනුස්ස ජීවිතයෙන් වටිනා දෙයක් රැස් කරගන්න කැමති වෙනවා නම්, මරණය ඉදිරියේ බිය නො වන, තැතිගන්න

නැති කලන්තේ දාන්තෙ නැති පිරිසට එකතු වෙන්න අපි කල්පනා කළ යුතු යි. අපි ඒ විදිහට මරණය ඉදිරියේ බිය නො වන කෙනෙක් බවට පත් වුනොත්, අපි මේ ජීවිතයේ සැබෑ ම ලාභය අත් කරගත්ත අය බවට වෙනවා, මේ ශාසනයේ සැබෑ ම ප්‍රතිලාභය අත් කරගත් අයට බවට පත්වෙනවා.

එහෙම නැත්නම් මේ මනුස්ස ජීවිතේ දී අපි මොන දේ ලැබුවත් මරණය ඉදිරියේ කම්පා වෙනවා නම් ඒ ලබා ගත්ත දෙයින් අපිට ප්‍රයෝජනයක් වෙන්නේ නෑ. අපි මේ ජීවිතේ දී මොන තරම් සැප සම්පත් වින්දත් මොන තරම් බලයක්, හැකියාවක් අපි රැස් කරගෙන හිටිය ත් මරණය ඉදිරියේ අපි කම්පා වෙනවා නම්, කලන්තෙ දානවා නම්, තැනිගන්නවා නම්, අපිට ඒකෙන් ඇති වැඩක් තියෙනව ද? ඒ ධනයෙන් හෝ වේවා, බලයෙන් හෝ වේවා, හැකියා වලින් හෝ

වේවා අපිට ප්‍රයෝජනයක් තියෙනව ද? නෑ නේ ද?

අපි හිතමු අපිට කිසි ම බලයක් නෑ. කිසි ම හැකියාවක් නෑ. කිසි ම වටිනා කියන දෙයක් අපිට නෑ. අපි ඉතාමත් ම දිළිඳු යි කියල හිතන්න. හැබැයි මරණය ඉදිරියේ කම්පා නො වන විදිහට, කලන්තේ දාන්තේ නැති විදිහට, භය නො වන විදිහට, තැතිගන්නේ නැති විදිහට, අපි හිත හදා ගත්තොත් එයා දියුණු වෙලා ද නැද්ද? එයා තමයි දියුණු වෙච්ච කෙනා. එයා තමයි මේ ජීවිතේ සාර්ථක ඵල නෙලා ගත්ත කෙනා බවට පත් වෙන්නේ.

ඒ නිසා අපි කවුරුත් ඒ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ තෙමඟුල සිහි කරන මේ උතුම් කාලයේ දී, අපේ ජීවිතයට තිසරණයේ අල්ප හෝ පිහිටක් ලබා ගන්න නම්, බුදු රජාණන් වහන්සේ අප කෙරෙහි

මහත් කරුණාවෙන් කියා දී තිබෙන මේ පණිවිඩය කෙරෙහි, මේ ධර්මය කෙරෙහි අපි මහත් වූ පැහැදීමක් ඇති කර ගත යුතු යි. ඒ නිසා මේ පින්වතුන් හොඳින් හිතේ ධාරණය කර ගන්න, අධිෂ්ඨානයක් ඇති කර ගන්න, කැමැත්තක් උපදවා ගන්න, මරණය ඉදිරියේ බිය නො වන අය බවට පත් වෙන්නට ඕනෑ කියල.

පින්වතුවනි, අපේ ජීවිතය දවසින් දවස මරණය කරා ළං වෙනවා. මොහොතින් මොහොත අපි මරණය කරා ළං වෙනවා. බුදු රජාණන් වහන්සේ අපිට කියා දෙනවා, පින්වත් මහණෙනි, මේ රාත්‍රිය ගෙවිල යද්දී අපේ ජීවිතේ ගෙවිල යනවා. රාත්‍රිය ගත වෙලා යද්දී ආයුෂය ගෙවිල යනව. මරණය කරා ළං වෙනවා. ජීවත් වෙන්න තියෙන කාලය ගෙවිල යනවා. එතකොට මේ දහවල ගෙවෙන කොට මොකද වෙන්නේ? මේ දහවල ගෙවෙනකොට ත් අපි මරණය කරා

ළං වෙනවා. අපේ ආයුෂ්‍යය ගෙවිල යනවා. ජීවත් වෙන්න තියෙන කාලය අඩු වෙනවා.

එහෙනම් කල්පනා කරල බලන්න අපි මේ වගේ රාත්‍රී කාල කීයක් ගෙව්ව ද? කල්පනා කරල බලන්න අපි මේ වගේ දහවල කාල කීයක් ගෙව්ව ද? ඒ ගෙවී ගිය සෑම රාත්‍රියක ම, ඒ ගෙවීගිය සෑම දහවලක ම අපි සතුටු වුනා, සිනා සුනා. දැන් කල්පනා කරල බලන්න ඒ සිනා සෙමින් ගත කළ, ගෙවා දැමූ කාලය තුළ අපි කොහෙට ද ගියේ? බොහෝ දවස් ගණනක් අපි අපේ ජීවිතේ ගත කළා. අපි ළං වුනේ කොහෙට ද? මරණයට ළං වුනා. ආයුෂ්‍යය ගෙව්වා. ජීවත්වෙන්න තියෙන කාලය ගෙවිල ගියා.

දැන් අපි අනතුර ඉදිරියේ ද නැද්ද? අපි අනතුර පහු කරගෙන ගිහිල්ල ද? අනතුර කොහෙද තියෙන්නේ ? අත ළග. අනතුර ඇත ද? නෑ.. දැන් බලන්න භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ අපිට පෙන්වා දෙනවා, වයසට යෑම දුකක්. ලෙඩ වීම දුකක්. ප්‍රියයන් ගෙන් වෙන් වීම දුකක්. අප්‍රියයන් හා එක් වීම දුකක්. මරණයට පත් වීම දුකක්. මරණය ඉදිරියේ දී ප්‍රියයන් ගෙන් වෙන් වීම, අප්‍රිය දෙයට එකතු වීම ආදී, මේ ඔක්කොම සිද්ධ වෙනව නේ ද? ලෙඩ වීම ආදී හැම දුකකට ම එකට මුණ දෙන්න වෙනව නේ ද? එහෙනම් මරණය ඉදිරියේ දී මේ මහා දුක් ගොඩට ම අපිට මුණ දෙන්න වෙනව ද නැද්ද?..

දැන් අපි මේ ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන් වීම, අප්‍රියයන් හා එක් වීම, ලෙඩ වීම, මරණයට පත් වීම, කියන මේ දුක් ගෙවල ඉවර ද? අපිට මුණ දෙන්න තියෙනව ද? ඒවයින් වැඩි කොටසක් ගෙවල ද?, වැඩි කොටසකට මුහුණ දෙන්න තියෙනව ද? සම්පූර්ණයෙන් ම මුහුණ දෙන්න තියෙනව නේ ද? ලෙඩ වීමේ දුක එහෙම පිටින් ම අපිට තියෙනව ද නැද්ද? වයසට යෑමේ දුක එහෙම පිටින් ම

නේ ද? ප්‍රියයන් ගෙන් වෙන් වීමේ දුක, එහෙම පිටින් ම. අප්‍රියයන් හා එකතු වීමේ දුක, එහෙම පිටින් ම. මරණය නිසා ඇති වන්නා වූ දුක, ඒක ත් එහෙම පිටින් ම. එහෙනම් ඉපදීම නිසා ඇති වන්නා වූ දුක ත් අපිට එහෙම පිටින් ම තියෙනව නේ ද? තියෙනවා.

එහෙනම් බලන්න දැන් මේ අපිට මුහුණ දෙන්න තියෙන, විඳින්න තියෙන දුක, අපි තව සිංගක් වත් ඉවර කරල නෑ නේ ද? එහෙම පිටින් ම තියෙනවා. එහෙනම් බලන්න, මේ මරණ ස්වභාවයට මුහුණ දෙන්න වෙනකොට, අපිට උහුල ගන්න පුලුවන් වෙයි ද? අපි මේ දවසින් දවස මොහොතින් මොහොත ළං වෙන්නෙ මේ මහා දුක කරා ම යි. ඒ දුක අත් හැර හැර ද යන්නේ? නෑ. ඒ දුක කරා තමයි අපි මේ ටික ටික ළං වන්නේ. ඒහෙනම් දුකට අකමැති කෙනා, සැපට කැමති කෙනා මොකක් ද කළ යුත්තේ?

දැන් අපිට තේරුනා අපි මොහොතින් මොහොත මේ දුක කරා ළං වෙනවා. මොහොතින් මොහොත අපි මරණය කරා ළං වෙනවා. අපිට ජීවත් වෙන්න තියෙන ආයුෂය ගෙවිල යනවා. ඒක ඇත්ත ද බොරු ද? දැන් අපි හිතනවා 'අද රාත්‍රියේ නම් හොඳට නිදා ගන්න ඕනෙ.' එහෙම නැත්නම් හිතනවා, 'ඊයෙ නම් හොඳට නිදා ගත්තා' කියල. හොඳට නින්දක් ගියා ම උදේට නැගිටල හිතනවා, 'ඡා.. හරි සැපට නින්ද ගියා' කියල. ඒ නින්ද ගැන හිතල සතුටු වෙනවා. ඒ හොඳ නින්දක් ද ගෙවුනේ? මොකක් ද ගෙවුනේ? ආයුෂය ගෙවිල ගියා. ඒ ගැන අපි හිතන්නෙ නෑ නේ ද? අපි හිතනවා 'ශෝක් නින්දක් ගියා' කියල. නමුත් ඇත්ත මොකක් ද? ආයුෂය ගෙවිල ගියා. මරණය කරා ළං වුනා.

අපි විනෝද ගමනක් ගිහිල්ල එනවා. 'හරි ශෝක් ගමනක් ගියා. අමතක නො වන

විනෝදයක් ලැබුවා' කියල කල්පනා කරනවා. ඇත්ත ට ම වුනේ මොකක් ද? ආයුෂය ගෙවිල ගියා. ජීවත් වෙන්න තියෙන කාලය ගෙවිල ගියා. මෙන්න මේව කල්පනා කරන්න. දැන් බලන්න, අර ඇත්ත තත්වය ආයුෂය ගෙවිල යන එක නේ ද? රාත්‍රිය ගෙවෙනවා කියන්නේ, දහවල ගෙවෙනවා කියන්නේ, ඇත්ත මොකක් ද? ආයුෂය ගෙවිල යනවා. අපට ජීවත් වෙන්න තියෙන කාලය ගෙවිල යනවා. මොහොතින් මොහොත මරණය කරා ළං වෙනවා. ඒක ඇත්ත ද බොරු ද? ඇත්ත. මෙන්න මේ ඇත්ත කල්පනා කළ යුතු යි.

මේ ඇත්ත අපි කල්පනා කරනවා නම් අපි කලබල වෙයි ද? රණ්ඩු කර ගන්න කැමති වෙයි ද? අඬදබර කර ගනියි ද? නෑ. කවදාවත් එහෙම වෙන්නේ නෑ. ඇයි එහෙම නො වන්නේ. අපේ ජීවිතයට මුහුණ දෙන්න තියෙන මේ සත්‍ය කල්පනා කරනකොට අන්න එයා සංසිදෙනවා. එයා කලබල

වන්නේ නෑ. ඒ නිසා අපි අපේ ජීවිතයට මුණ දෙන්න තියෙන ඇත්ත කල්පනා කරන්න ඕන. ඒ ඇත්ත කල්පනා කරන්න කරන්න අපේ ජීවිතය නිවෙන්න ගන්නවා. සිසිල් වෙනවා. තැන්පත් වෙනවා. ශාන්ත වෙනවා. සුන්දර යි ජීවිතේ. අන්න එබඳු සුන්දර ජීවිතයක් ගත කරනකොට, රාත්‍රිය ගෙවිල යන්ට යන්ට එයා එයා කොහෙට ද ළං වෙන්නේ? එය ත් මරණය ළං වෙනවා. හැබැයි එයා භය තැතිගැනීම් වලට ළං වෙනව ද? නෑ. අන්න ඒක තමයි වෙනස.

එහෙනම් අපි ජීවිතේ සුන්දර දෙයක් බවට පත් කර ගන්න නම්, ප්‍රිය මනාප දෙයක් බවට පත් කරගන්න නම්, වටිනා දෙයක් බවට පත් කරගන්න නම් කොහොම ද අපි හිත හදාගන්න තියෙන්නේ? මරණය ඉදිරියේ බිය ඇති නො වන විදිහට, තැතිගැනීම ඇති නො වන විදිහට හිත හදා ගන්න ඕන. ඒ සඳහා කොහොම ද අපි කටයුතු කළ

යුක්තේ? අපි මැරෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි කියල දැන ගන්ට ඕන. මැරෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි කියල දන්නේ නැත්නම්, මොකද වෙන්නේ? එයා ප්‍රමාද වෙනවා. එයා ප්‍රමාද වෙලා ඒ ප්‍රමාදය තුළ ඉඳගෙන ළාමක දේවල් කරනවා.

මොනව ද එයා කරන ළාමක දේවල්? කයෙහුත් වැරදි දේවල් කරනවා, වචනයෙහුත් වැරදි දේවල් කරනවා. සිතෙහුත් වැරදි දේවල් කරනවා. කාමයන්ට ම ගිජු වෙලා වාසය කරනවා. මේ ශරීරයට ම ඇල්ම ඇති කරගෙන වාසය කරනවා. තෙරුවන් කෙරෙහි ප්‍රසාදයක් ඇති කරගන්න එයා කල්පනා කරන්නේ නෑ. ඇයි ඒ? එයා දන්නේ නෑ, එයා මැරෙනවා කියල. දන්නේ නැති නිසා, එයා ඒ ගැන කල්පනා කරන්නේ නෑ. කල්පනා නො කරන නිසා, එයාට දැන ගන්න ලැබෙන්නේ ත් නෑ.

අපි මැරෙනවා කියල දැන ගන්නේ කොහොම ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපිට කියා දීල තියෙනව, ඉපදුනු කෙනා මැරෙනව කියල. නමුත් අපි ඒක කල්පනා කරන්නේ නෑ. අපි හිතන්නේ කලින් කට්ටිය මැරුණු ත් අපි මැරෙන්නෙ නැති වෙයි කියල. මැරෙන්නෙ නැති වෙයි කියන අදහස තමයි බොහෝ අයට තියෙන්නේ.

ඒ නිසා තමයි සිහිය උපදවා ගැනීම පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ධර්මය අපට තියෙන්නේ. ඒ නිසා මේ ධර්මය පුරුදු කරන්න කැමති කෙනාට, මේ ධර්මය වටහා ගන්න පුලුවන් කෙනාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලස්සන කාරණාවක් කියා දෙනවා.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දෙනවා, 'පින්වත් මහණෙනි, මේ ලෝකයේ ඉන්නවා සුන්දර වූ අජාතීය අශ්වයන් හතර දෙනෙක්.' කවුද ඉන්නේ? සුන්දර වූ අජාතීය අශ්වයින්

හතර දෙනෙක්. අජාතිය අශ්වයා කියල කියන්නේ, ඒ අශ්වයා ව අශ්ව කරන්නෙට බැන්ද ම, ඒ කරන්නේ පදවන ගෙන යන කෙනා ඉන්නව නෙ, ඒ කියන්නේ ස්වාමියා ඉන්නව නේ, අන්න ඒ ස්වාමියා ගේ අදහස ඒ අශ්වයාට තේරෙනවා. ඒ ස්වාමියා යමක් ද බලාපොරොත්තු වෙන්නේ, ඒ දේ අශ්වයාට තේරෙනවා. ඒක නුවණක්. ඒක ප්‍රඥාවක්. අන්න එබඳු දක්ෂ කමක්, නුවණක්, තියෙන කෙනා තමයි අජාතිය අශ්වයා කියල කියන්නේ. ඒ වගේ අශ්වයෝ ලෝකයේ ඉන්නවා.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ඒ අජාතිය අශ්වයින් අතර මෙන්න මේ වගේ අශ්වයෙක් ඉන්නවා කියල. කොයි වගේ ද..? අශ්ව කරන්නේ යන කෙනා, ඒ කියන්නේ ස්වාමියා, කෙටිට උස්සනවා. මේ අශ්වයාට ඒ කෙටිටේ හෙවනැල්ල දකිනකොට ම තේරෙනවා, 'ඇයි මේ,

ස්වාමියා කෙවිට උස්සන්නේ..' කියල. එයා කල්පනා කරනවා, 'අද මගේ ස්වාමියා මට මොකක් ද කරන්නේ..? මං ස්වාමියාට පෙරලා මොකක් ද කළ යුත්තේ..' කියල.

ඇයි ඒ ස්වාමියා කෙවිට උස්සන්නේ? අශ්වයාට කෙවිට උස්සන්නෙ ඇයි? ගහන්න ද..? තලන්ඩ ද..? නෑ. ඒ කියන්නේ දෑන් වේගය වැඩි කරන්න කියන එක යි. ගහන්ඩ නෙවෙයි. ඒ මොකට ද කෙවිට උස්සන්නේ... දෑන් වේගය වැඩි කරන්න කියල. එතකොට ඒ තියුණු නුවණක් තියෙන අශ්වයා කෙවිටේ හෙවනැල්ල දුටු පමණින් තේරුම් ගන්නවා, මේ ස්වාමියා කෙවිට ඉස්සුවේ ඇයි කියල. එයා මොකද කරන්නේ එතකොට, වේගය වැඩි කරනවා. අන්න ඒ තමයි ඉතා ම දක්ෂ අශ්වයා. පළවෙනි අජාතිය අශ්වයා.

ඊට පස්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දෙනවා, තව අශ්වයෙක් ඉන්නවා,

එයාට කෙවිටෙට හෙවනැල්ල දැක්කට තේරෙන්නේ නෑ. එයා වේගය වැඩි කරන්නෙ නෑ. එතකොට ඒ ස්වාමියා මොක ද කරන්නේ...? ඒ කෙවිට ලොම් අස්සේ ගහනවා. ලොම් අස්සේ අනිනවා. ලොම්වලට තේරෙන විදිහට පොඩි තට්ටුවක් දානවා. එතකොට එයාට තේරෙනවා. මොකක් ද තේරෙන්නේ 'හා... මට මේ කියන්නේ වේගෙ වැඩි කරන්න කියලා.' එයා මොක ද කරන්නේ වේගෙ වැඩි කරනවා.

දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දෙනවා, පින්වත් මහණෙනි, තව අශ්වයෙක් ඉන්නවා. එයාට මේ කෙවිටෙට හෙවනැල්ල දැක්කට තේරෙන්නෙ ත් නෑ. ඒ කෙවිට ලොම් අස්සේ හැඟෙව්වට, ලොම්වලට දූනෙන්න පාරක් ගැහුවට තේරෙන්නෙත් නෑ. එයාට මේ හමට පාරක් ගහනව කෙවිටෙන්. දැන් එයාට තේරෙනවා, 'හා මේ කියන්නේ

වේගෙ වැඩි කරන්න,' එයා වේගය වැඩි කරනවා.

ඊට පස්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දෙනවා පින්වත් මහණෙනි, තව අශ්වයෙක් ඉන්නවා. එයාට කෙවිටෙ හෙවනැල්ල දැක්කට තේරෙන්නෙ ත් නෑ. එයාට මේ ලොම් අස්සේ කෙවිට හැඟෙව්වට තේරෙන්නෙ ත් නෑ. හමට පාරක් ගැහුව කියල තේරෙන්නෙ ත් නෑ. එයාට කරන්නෙ අර ඇට කටුවකට කෙවිටි පාරක් ගහනවා. අර ඇට කෝට්ටේ ඇතුළට වේදනාව තියුණු විදිහට යන විදිහට, අර ඉලිප්පිලා තියෙන ඇට කෝට්ටකට වදින්න පාරක් ගහනවා. අන්න එතකොට එයාට තේරෙනවා. මොකක් ද තේරෙන්නේ? 'හා මේ කියන්නෙ වේගෙ වැඩි කරන්න යි' කියල වේගෙ වැඩි කරනවා.

දැන් මතක යි ද කතන්දරේ? එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා

දෙනවා, පින්වත් මහණෙනි, මෙන්න මේ වගේ ආජාතීය අශ්වයන් හතර දෙනෙක් ලෝකයේ ඉන්නවා කියල.

ඊට පස්සේ අපට පෙන්වා දෙනවා, මේ වගේ ම තමයි, මේ අශ්වයෝ හතර දෙනා වගේ ආජාතීය පුද්ගලයෝ හතර දෙනෙකුත් මේ ලෝකයේ ඉන්නවා.

පළවෙනි පුද්ගලයා තමයි එයාට ආරංචි වෙනවා, අසල්වාසී ගමක යම්කිසි කෙනෙක් මැරුණ කියල. අසල්වාසී ගමක යම් කෙනෙක් හොඳට හිටියා, ඔන්න එයා මළා, කියල එයාට ආරංචි වෙනවා. එයා මරණය දැක්ක ද? මරණය දැක්කෙ නෑ. මොකක් එයාට ආරංචි වෙන්නේ. මේ අහවල් ගමේ කෙනෙක් මැරිලා. එතකොට එයා කල්පනා කරනවා, 'අහෝ මේ හොඳට හිටපු මනුස්සයෙක් මැරිල. මට ත් මෙහෙම වෙයි. හොඳට හිටපු මනුස්සයා මැරුණ, මට ත්

එහෙම වෙයි. මම ප්‍රමාද වෙන්න හොඳ නෑ. දැන් දැන් ම කුසල් දහම් කරගන්න ඕනෑ. පින් දහම් කරගන්න ඕනෑ. මේ ජීවිතේ යහපතේ යොදව ගන්ඩ ඕනෑ,' කියල කල්පනා කරනවා. එයා ශාසනයෙන් පිහිට පිළිසරණ ලබා ගෙන, ඒ ශාසනය තුළ සැප ඇති කරගන්න කෙනෙක් බවට පත් වෙලා යනවා. එයාට මරණය ඉදිරියේ භය නො වන ස්වභාවයට ජීවිතේ දියුණු කරගන්න අවස්ථාව ලැබෙනවා. එයා හරියට අර කෙවිට උස්සන කොට, ඒ කෙවිටේ හෙවනැල්ල දෑකල, වේගය වැඩි කළ අශ්වයා වගෙයි. එයා ඇත ගමක කෙනෙක් මැරුණ කියල ඇහුව විතර යි. මරණයක් දැක්ක ද? දැක්කෙ ත් නෑ.

ඊ ළඟට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දෙනවා, තව කෙනෙක් ඉන්නවා. එයාට අල්ලපු ගමේ, එහෙම නැත්නම් ළඟ පාත ගමක හෝ තමන් ගේ ගමේ වෙන්නත්

පුලුවන්, යම් කෙනෙක් මිය ගිහිල්ලා, ඒ මරණය දකින්න ලැබෙනවා. ඥාතියෙක් නෙමේ, ගමේ කෙනෙක්, එහෙම නැත්නම්, වෙන පිටස්තර කෙනෙක් මැරිලා, ඒ මළ කුණ එයාට දකින්න ලැබෙනවා. එයා කල්පනා කරනවා 'මේ මනුස්සයා හොඳට ජීවත් වෙලා හිටියා, දැන් එයා මැරිලා. එයා ගෙ ජීවිතේ ඉවර යි.'

එයා කල්පනා කරනවා, 'මට ත් මේ දේ සිද්ධ වෙයි. මට ත් මැරෙන්න සිද්ධ වෙයි. මම ත් මැරෙනවා. මම ප්‍රමාද වෙන්න හොඳ නෑ. පින් දහම් කරගන්න ඕන. කුසල් දහම් රැස් කර ගන්න ඕන' කියල එයා යම් වැරදි දෙවල් තිබුණ නම්, ඒව අත්හැරල දානවා. යහපත් දේ කරනවා. මේ ජීවිතේ සැපවත් පැත්තට දියුණු කරගන්න එයා දක්ෂ වෙනවා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා දෙනවා, ඒ කෙනා හරියට අර ලොම් අස්සේ කෙටිට ගහනකොට, ලොම්වලට වදින්න

ගහනකොට, වේගය වැඩි කරපු අශ්වයා වගෙයි. එයා ඒ අහළ පහල ගමක කෙනෙක් මැරිල ඉන්නවා දැක්කා. එපමණකින් ම එයාට සිහිය ඉපදුනා මට ත් මේක සිද්ධ වෙයි කියල. එයා කුසල් දහම් කරන්න පටන් ගත්තා.

ඊ ළඟට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා දෙනවා, ඒ වගේ ම තමයි තව කෙනෙක් ඉන්නවා. එයාට මරණයක් ගැන ආරංචි වුනා කියල සිහිය උපදින්නේ නෑ. අහළ පහළ කෙනෙක් ගේ මරණයක් දැක්ක කියල සිහිය උපදින්නෙත් නෑ. නමුත් තමන් ගේ ම පවුලෙ කෙනෙක් මැරෙනවා. ශෝකියෙක් මැරෙනවා. අම්ම, තාත්ත, බිරිඳ, දරුවා, මේ වගේ ගෙදර කෙනෙක් මැරෙනවා.

එයාට සිහිය උපදිනවා 'අනේ මේ ශෝකියා, මේ හිතවතා මළා. හොඳට හිටියා.

එයා මිය ගියා. මට ත් මෙහෙම වෙයි.' එයා කල්පනා කරනවා, කල්පනා කරල එයා හිතනවා, 'මම කවදාවත් අකුසල් කරන්න හොඳ නෑ. මම කවදාවත් පව් වැඩ කරන්න හොඳ නෑ . නරක දේ කරන්න හොඳ නෑ. මම යහපත් දේ කරන්න ඕනෑ කියල, යහපත් දේ කරන්න පටන් ගන්නවා. එයා ජීවිතේ දියුණු කරගන්නවා. ශාසන කටයුතු කරනවා. හරියට අර තුන්වෙනි අශ්වයා හමට ගැහුවා ම වේගෙ වැඩි කරන්නේ, අන්න ඒ වගේ තමයි මේ ඤාතියෙක් මිය ගියා ම සිහිය උපදින කෙනා.

ඒ වගේ ම තමයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියා දෙනවා, තව කෙනෙක් ඉන්නවා. එයාට පිටස්තර ගමක කෙනෙක් මැරණ කියල ආරංචි වුනාට කල්පනාවක් ඇති වෙන්නෙ නෑ, සිහිය උදින්නේ නෑ. මරණයක් දූකල සිහිය ඉපදෙන්නෙත් නෑ. ඤාතියෙක් මැරුණ කියලවත් සිහිය

ඉපදෙන්නේ නෑ. අම්ම තාත්ත මැරුණු ත් එයාට සිහිය ඉපදෙන්නේ නෑ. එයාට මේ තමන්ට ම දරුණු රෝගයක් ඇති වෙනවා. ශරීරයට ලෙඩක් ඇති වෙනවා. අන්න එතකොට එයා භය වෙනවා. 'අහෝ මට කොයි මොහොතේ හරි මරණයට පත් වෙන්න සිද්ධ වේවි.' එයා කල්පනා කරනවා, 'මම ප්‍රමාද වෙන්න හොඳ නෑ, නරක දේ කරන්න හොඳ නෑ. පින් දහම් කරන්ට ඕනෑ', කියල එයා කුසල් දහම් කරන්න පටන් ගන්නවා, ශාසන කටයුතු කරනවා. එයා ශාසනයේ පිහිට පිළිසරණ ලබා ගන්නවා.

එතකොට එයා හරියට අර ඇටකෝට්ටිට ට තද කෙවිටි පාරක් ගැහුවම වේගය වැඩි කරන අශ්වයා වගෙයි. එයාට හමට ගැහුවත් සිහිය උපදින්නේ නෑ නේ, නේ ද? අන්න එයාට ඇට කෝට්ටිකට ගහන්න ඕන තදට. එතකොට තමයි, එයාට වේගෙ වැඩි කරන්න කල්පනා වෙන්නේ.

එතකොට ආජාතීය අශ්වයෝ හතර දෙනා වගේ පුද්ගලයෝ කී දෙනෙක් ඉන්නවා ද? හතර දෙනෙක් ඉන්නවා. එතකොට බලන්න මේ පුද්ගලයෝ හතර දෙනා තමයි ආජාතීය පුද්ගලයෝ වෙන්නේ. ආජාතීය කියල කියන්නේ ඒ අයට ඉක්මණින් සිහිය උපදිනවා. තියුණු නුවණක් උපදිනවා.

එතකොට බලන්න මේ මරණය මුල් කරගෙන ම, නුවණ තියෙන කෙනා තමා ගේ ජීවිතයට යහපත ඇති කරගන්න කල්පනා කරන හැටි. අර පළවෙනි පුද්ගලයා බලන්න. පළවෙනි කෙනා කොයි වගේ ද? එයා මරණයක් ඇහැට දැක්කේ නෑ. එයාට ආරත්වී වෙනවා, 'අසවල් ගමේ යමෙක් මිය ගිහිල්ලා' කියල.

දැන් අපිට මෙන්න මේ පුද්ගලයා බවට පත් වෙන්න පුළුවන් වුනා ද? අපි මරණයක් දකින්නේ නැතිව, මරණ ආරංචි

කොච්චරක් අපිට ඇවිල්ල ඇද්ද? අපි දුර ගමනක් යනව කියල හිතන්න. පාරෙ යනකොට අපි සුදු කොඩි කියක් දකින්න ඇද්ද? මළගෙවල් කියක් නම් අපි පාර දෙපැත්තේ දෑකල ඇද්ද? නේ ද? බලන්න අපිට මේ පළවෙනි පුද්ගලයා බවට පත් වෙන්න පුලුවන් වුනා ද?

ඊට පස්සේ බලන්න, මේ ජීවිතේ දී අපි මරණ කියක් දෑකල ඇද්ද, නේ ද? අපිට දෙවෙනි පුද්ගලයාට, දෙවෙනි අශ්වයාට එන්න පුලුවන් වුනා ද බලන්න. අපේ පවුලේ ඤාතීන් කී දෙනෙක් මැරිල ඇද්ද? අපිට තුන් වෙනි පුද්ගලයා බවට, තුන්වෙනි අශ්වයා බවට පත්වෙන්න පුලුවන් වුනා ද බලන්න.

ඒ වගේ ම බලන්න, බලවත් රෝග උපද්‍රවවලට අපේ ජීවිත ඇද වැටුනු වෙලාවල් තියෙනවා ද නැද්ද? එහෙම නම් අපිට හතරවෙනි අශ්වයා වෙන්න වත්, ඒ හතර

වෙනි පුද්ගලයා වෙන්න වත් අපිට පුලුවන් වුනා ද බලන්න. අන්න ඒ විදියට කල්පනා කරල බලන්න.

අජාතිය අශ්වයින් වගේ පුද්ගලයින් හතර දෙනෙක් ගැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපිට කියා දීල තියෙනවා. අපි මේ අජාතිය අශ්වයෝ ගැන අපිට කියා දුන්න ධර්මය ඉගෙන ගෙන, අන්න ඒ පුද්ගලයෝ විදිහට අපේ ජීවිතයේ ත් සිහිය උපද්දගෙන, දියුණු කරගන්නට ඕනෑ කියල කල්පනා කරන්න. එහෙම නොවුනොත් අපිට මොකද වෙන්නේ? මරණ ස්වභාවය තියාගෙන ම, මරණය ඉදිරියේ කම්පා වෙන අය බවට පත් වෙන්න සිද්ධ වේවි.

ඒ විදිහට මරණය ඉදිරියේ කම්පා වෙන ස්වභාවයට පත් වෙන්න අපිට සිද්ධ වුනොත්, ඒක අපි විසින් අපිට කරගන්න යහපතක් වෙන්නෙ නෑ. අපි විසින් අපිට ම

කරගන්න මහත් වූ අයහපතක්. ඉතින් බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ශාසනයක් මුණ ගැහුණු වෙලාවක අපිට වැයමක් කරන්න පුලුවන්. ඒ ධර්මයෙන් පිහිටක් ලබා ගැනීම සඳහා, අපිට යම් ආකාරයක උත්සාහයක් කරන්න පුලුවන් අවස්ථාවක් තියෙනවා.

ඒ නිසා මේ ධර්මයන් ඉගෙන ගෙන අපි අපේ ජීවිතයට බද්ධ කරගන්න කල්පනා කරන්න ඕන. ඒකට යි මේ පින්වතුන් මේ විදිහට රැස් වෙලා තමන් ගේ කාලය කැප කළ යුත්තේ. එතකොට මේ විදිහට මේ ධර්මය ඇහුවහම ඒ ධර්මය කෙරෙහි පැහැදීමක් ඇති කරගන්න, 'බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් අපි කෙරෙහි මහත් කරුණාවෙන් නේ ද, මේ ධර්මය කියා දුන්නේ..' කියල. බලන්න බුදු රජාණන් වහන්සේ ඇයි අපිට මේ ධර්මය කියා දුන්නේ, කියල. දැන් බලන්න මේ අශ්වයින් හතර දෙනෙක් ගැන අපට උපමාවක් කියා දුන්න

නේ ද? ඒ වගේ ධර්මයක් ඇයි අපිට කියා දුන්නේ?

අපිට සිහිය උපදවල දෙන්න. දැන් මේ ධර්මය අහනකම් අපිට ත් ඒ වගේ වෙලා තියෙනවා කියල අපි දන්නෙ නෑ. අපි ඕන කරම් මැරිව්ව මිනිස්සු දූකල ඇති. මරණ ගැන අහල ඇති. නමුත් සිහිය උපදව ගන්න අපි කල්පනා කළේ නෑ. නමුත් යම් කිසි කෙනෙක් මේ ධර්මය අහල මේ ධර්මයට පැහැදුනොත්, එයාට සිහිය උපද්දව ගන්න ලේසියි නේ ද? ලේසි යි ද අමාරු යි ද? ධර්මය පුරුදු කරන කෙනාට ලේසි යි. අන්න ඒක යි ධර්මයෙන් පිහිට ලබා ගන්නවා කියල කියන්නේ.

මේ ධර්මය දන්නේ නැත්නම් අපි මේ කාරණාව දන්නේ නෑ. දැන් ධර්මය දන්න කෙනාට ඒ ධර්මයට අනුව කල්පනා කළොත් ඒ ධර්මයෙන් පිහිටක් පිළිසරණක් තියෙනවා.

ඒ නිසා මේ පින්වත් පිරිස, සියලු දෙනා ම කල්පනා කරන්න, අපේ ජීවිතේ අපිට මුණ දෙන්න තියෙන අවදානමක් තියෙනවා. අභියෝගයක් තියෙනවා.

මොකක් ද ඒ අවදානම? මොකක් ද ඒ අභියෝගය? අපිට ජරාවට මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වෙනවා. අපිට මරණයට මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වෙනවා. අපිට ලෙඩ රෝගවලට මුහුණ දෙන්න සිද්ද වෙනවා. ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන් වීම, අප්‍රියයන් හා එක් වීම, මේවට අපිට මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වෙනවා.

අන්න ඒ දුක් සහිත, දුක් උපදවන දේවල්වලට මුහුණ දෙනකොට, ඒවා අපේ ජීවිතේට පැමිණෙන කොට ඒවා උහුලගන්ට බැරි වුනොත්, එදාට අපි මේ විදින කම් සැප වලින් ඇති එලේ මොකක් ද? මරණය එනකොට ඒක උහුල ගන්ට බැරි වෙනකොට, මරණය ඉදිරියේ තැති ගන්නකොට, අද අපි

හිනා වෙච්ච ඉන්නව නම්, ඒ හිනාවෙච්ච ඇති වැඩෙච්ච මොකක් ද? අපි විහිලු තහලු කර කර, වැඩක් නැති කතන්දර කිය කිය, ඕප දූප කිය කිය, හිනහ වෙච්ච හිරියොත්, ඒ හිනාවෙන් පුංචි ආශ්වාදයක් තියෙයි, නේ ද?

දැන් බලන්න මේ පිරිසක් එකතු වුනාම එතන මොනව හරි කථාවක් කියල හිනහ වෙනවා. ඒ හිනා වෙන්නේ ඒකේ පුංචි ආශ්වාදයක් තියෙන නිසා.

නමුත් බලන්න මේ ජීවිතේ තුළ අපිට මුහුණ දෙන්න තියෙන දේවල්. ලෙඩ වීම, වයසට යෑම, මරණයට පත් වීම, අන්න ඒවට මුහුණ දෙනකොට අපේ හිත කම්පා වෙනව නම්, කලන්තේ දානව නම්, ඒ දුකෙන් අපි ව නිදහස් කරගන්න කිසි කෙනෙකුට ත් බැරි නම්, අපි හිස් විදිහට ජීවිතේ ගත කළොත් අපිට මොකද වෙන්නේ?

ඒ නිසා දැන් දැන් සිහිය උපදවගන්න. අද අද සිහිය උපදවගන්න. මේ මොහොතේ ම සිහිය උපදවගන්න. 'මම මගේ ජීවිතේට පිහිට පිළිසරණ ඇති කර ගන්ට ඕනෑ' කියල, තම තමා විසින් තම තමා ගැන ම අනුකම්පාවෙන් සිහිය උපදවා ගන්න.

ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපිට පෙන්වා දෙන්නේ, මේ මරණය ඉදිරියේ කම්පා නො වන සිතක් හදා ගන්නා වූ ධර්මයක්. මේ ලෙඩ රෝග ඉදිරියේ කම්පා නො වන හිතක් හදා ගන්නා වූ ධර්මයක්. වයසට යෑම ඉදිරියේ කම්පා නො වන සිතක් හදා ගන්න පුලුවන් ධර්මයක්. මේ උපද්‍රව ඉදිරියේ කම්පා නො වන විදිහට සිත හදාගන්න පුලුවන් ධර්මයක් තමයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපිට පෙන්වා දී තිබෙන්නේ.

අන්න ඒ ධර්මය අද අපිට අහන්ට ලැබෙනවා. අද අපිට කියවන්ට ලැබෙනවා.

අපිට පරිහරණය කරන්ට පුලුවන්. ඒ නිසා අපි කවුරුත් මේ ධර්මය මහත් ගෞරවයෙන් ඉගෙන ගෙන, මහත් ශ්‍රද්ධාවෙන් ඉගෙන ගෙන, ඒ ධර්මය ශ්‍රද්ධාවෙන් ගෞරවයෙන් පුරුදු කරන අය බවට පත් වෙන්න. එසේ ඒ ධර්මය පුරුදු කළොත් ඔබ අපි කාටත්, මරණ ස්වභාවය තියාගෙන ම මරණය ඉදිරියේ කම්පා නො වන අය බවට පත් වෙන්න පුලුවන් කමක් තිබෙනවා.

අන්න එහෙම මරණය ඉදිරියේ, ලෙඩ වීම ඉදිරියේ, වයසට යෑම ඉදිරියේ කම්පා නො වෙන සිතක් හදා ගත්තොත්, එයා සැබෑ ම වාසනාව, සැබෑ ම පිළිසරණ, සැබෑ ම දියුණුව ජීවිතයට අත් කරගත්ත කෙනා බවට පත් වෙනවා. ඒ සඳහා අපි කවුරුත් කැමැත්ත උපදවාගෙන වාසය කළ යුතු යි. එසේ නො වුනොත්, මේ ජීවිතය නිකරුණේ ගත වුනොත් මතු ජීවිතයක දී මේ ධර්මය අපිට ආයෙ මුණ ගැහෙයි කියල

හිනෙන් වත්, හීන මාත්‍රයකින් වත් හිතන්ට එපා. හිතුවට වැඩකුත් නෑ.

ඒ නිසා ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් වදාළ ඒ මිහිරි සුන්දර ධර්මය, පරම සුන්දර ධර්මය, සැප පිණිස ම පවතින ධර්මය, මෙලොව සැප ඇති කරන පරලොව සැප ඇති කරන, ඒ වගේ ම සදාකාලික සැප ඇති කරන ඒ ධර්මය, අද ඔබ අපි කාට ත් ශ්‍රවණය කරන්ට අවස්ථාව තියෙනවා. අපිට ඒ ධර්මය කියවන්ට, ධර්මයේ හැසිරෙන්නට අවස්ථාව තියෙනවා.

ඉතින් ඒ අවස්ථාව අපතේ දාගන්න එපා. ඒ අවස්ථාව අපතේ දාගත්තොත් ඒක මහත් වූ අභාග්‍යයක්. පුංචි අභාග්‍යයක් නො වෙයි. විශාල අභාග්‍යයක්. ඒ අභාග්‍යයට මේ කිසි කෙනෙකුත් හිමිකරුවෝ නො වේවා.. කියල අපි කල්පනා කරනවා.

ඔබලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ මේ මහා කාරුණික අවවාදය පිළි අරගෙන, උන්වහන්සේ විසින් අනාගත ලෝකයා උදෙසා, සියලු සත්වයන් උදෙසා මහා කරුණාවෙන් පිහිටුවා වදාළ, ඒ ගෞතම බුද්ධ ශාසනය තුළ දී ම, ඒ උතුම් වූ ධර්මයට පැහැදීම ඇති කරගෙන, අප්‍රමාදී අය බවට පත් වෙලා, මරණ ස්වභාවය තියෙද්දී වුනත්, මරණය ඉදිරියේ බිය තැතිගැනීම ඇති කර නො ගන්නා විදිහට සිත සකස් කර ගන්නවා... කියල, අධිෂ්ඨානයක් ඇති කර ගන්න.

හෘද්‍ය! හෘද්‍ය!! හෘද්‍ය!!!

සුන්දර කෙනෙක් වෙන්නට නම්.....!

යම් කෙනෙක් සුන්දර වෙන්නේ එයා ගේ හිත සුන්දර වුණොත් විතර යි. ඒ විදිහට හිත සුන්දර වෙන්න නම්, ඒ කෙනා කය අසුන්දර විදිහට දකින්න ඕන.

යම් කෙනෙක් කය සුන්දර විදිහට බලනවා නම්, දකිනවා නම්, එයා ගේ සිත කවදාවත් සුන්දර කරගන්නට බෑ. මේ නිසා ඔබ, ඔබේ කය අසුන්දර විදිහට දකින්න. එතකොට ඔබ හැමෝට ම පුළුවන් ඔබ සිත සුන්දර කරගන්න.

මේ නිසා... තමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාලේ මේ කයේ අසුන්දර බව එක එක විදිහට බලන්න කියලා,

- මේ කය ජරාවට පත්වෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි කියලා, බලන්න කියල දුන්නා.
- ලෙඩවෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි කියලා බලන්න කිව්වා.
- මරණ ස්වභාවයෙන් යුක්තයි කියල බලන්න කිව්වා.
- අසුභ දෙයක් විදිහට බලන්න කිව්වා.
- ධාතු ස්වභාවයන් විදිහට බලන්න කිව්වා.
- නව සිවථික විදිහට බලන්න කියා දුන්නා.

මේ විදිහට අපි මේ කයේ ඇත්ත ස්වභාවය දකින්න ඕන. මොකක් ද ඇත්ත...? මේ කය අසුන්දර යි.

මෙන්න මේ විදිහට මේ කය අසුන්දර විදිහට දකින්න දකින්න එයා ගේ සිත සුන්දර වෙනවා. යම් දවසක කයේ අසුන්දර බව පරිපූර්ණ වශයෙන් දැක්කොත් එදාට එයා ගේ සිත සම්පූර්ණයෙන් ම සුන්දර වෙනවා.

ඔබට ත් මේ විදිහට සුන්දර හිතක් ඇතිකරගන්න නම් සත්පුරුෂ ආශ්‍රය ඇති කරගන්න ම ඕන. එහෙම වුණොත් තමයි කය අසුන්දර විදිහට දකින්න පුළුවන් වෙන්නේ. අසත්පුරුෂ ඇසුරේ දී එයාලා ඉස්මතු කරන්නේ කය සුන්දර එකක් විදිහට දකින්න යි. මේ නිසා අසත්පුරුෂ ඇසුර දුරුකරන්න ඕන. සත්පුරුෂ ඇසුරට එන්න ඕන.

කොහොම ද අපි සත්පුරුෂ ඇසුරට යන්නේ...? මේ සඳහා මුලින් ම අපි 'මෙයා සත්පුරුෂයෙක් ද?', 'මෙයා අසත්පුරුෂයෙක් ද' කියලා දැනගන්න ඕන.

කොහොම ද අපි තව කෙනෙක් සත්පුරුෂයෙක් ද, අසත්පුරුෂයෙක් ද කියලා හොයාගන්නේ...? මේ සඳහා හොඳ ම දේ තමයි තමන් සත්පුරුෂයෙක් වීම. තමන් සත්පුරුෂයෙකු වුණොත් අපට හොයාගන්න පුළුවන්, 'මෙයා අසත්පුරුෂයා', 'මෙයා සත්පුරුෂයා' ආදී ලෙසට.

ඇයි ඒ...? බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළා සත්පුරුෂයා, සත්පුරුෂයාව ක් හඳුනාගන්නවා. අසත්පුරුෂයාව ක් හඳුනාගන්නවා. හැබැයි... අසත්පුරුෂයාට සත්පුරුෂයා ව හඳුනාගන්න ක්, අසත්පුරුෂයා ව හඳුනාගන්නක් බෑ. එයා සත්පුරුෂයා කියලා අසත්පුරුෂයා ව ඇසුරු කරනවා. අසත්පුරුෂයා කියලා සත්පුරුෂයා ව බැහැර කරනවා.

එතකොට තමන් කොහොම ද සත්පුරුෂයෙක් වෙන්නේ...? මේ සඳහා

සත්පුරුෂ, අසත්පුරුෂ ගුණ දැනගෙන සත්පුරුෂ ගුණ ඇතිකරගන්න ඕන. අසත්පුරුෂ ගුණ දුරු කරගන්න ඕන.

මොනව ද ඒ අසත්පුරුෂ ගුණ....

➤ අසත්පුරුෂයා, අනුන් ගේ යම් අගුණක් ඇද්ද, ඒක ඇහුවේ නැතත් කියනවා. ඇහුවොත් කවර කථා ද...? ඇහුවොත් එහෙම අඩු නැතුව, බොහොම පරිපූර්ණ ව විස්තර කර කර තමයි අනුන් ගේ අගුණ කියන්නේ.

➤ අසත්පුරුෂයා, අනුන් ගේ යම් ගුණයක් ඇද්ද, එය ඇහුවත් කියන්නේ නෑ. ඇහුවේ නැත්නම් කවර කථා ද...? ඇහුවත් සඟව සඟවා, අඩුවෙන්, විස්තර නො කර තමයි අනුන් ගේ ගුණ කියන්නේ.

➤ අසත්පුරුෂයා, තමන් ගේ යම් අගුණයක් ඇද්ද, එය ඇහුවත් කියන්නේ නම්

නෑ. ඇහුවේ නැත්නම් කවර කථා ද...?
ඇහුවත් සඟව සඟවා අඩුවෙන්, විස්තර නො
කර තමයි තමන් ගේ අගුණ කියන්නේ.

➤ අසත්පුරුෂයා, තමන් ගේ යම්
ගුණයක් ඇද්ද, ඒක ඇහුවේ නැතත්
කියනවා. ඇහුවොත් කවර කථා ද...?
ඇහුවොත් එහෙම අඩු නැතුව, බොහොම
පරිපූර්ණ ව විස්තර කර කර තමයි තමන්
ගේ ගුණය කියන්නේ.

- ජ්‍යෙෂ්ඨ චක්‍රිකා ජ්‍යෙෂ්ඨ (ජ.හි. 2)

සත්පුරුෂයා මීට හාත්පසින් ම වෙනස්...

ඇයි අපි මේවා ඉගෙන ගන්නේ...?
තමන් සත්පුරුෂයෙකු වීමට යි. මේවා
ඉගෙන ගත්තා ම මෙයා 'දන්න කෙනා' බවට
පත්වෙනවා. මෙයා මේ ධර්මය ගෞරවයෙන්

තමයි ඉගෙන ගන්නේ. තමන්ට අවබෝධ කරන අදහසින්. මෙහෙම ඉගෙන ගෙන සිහියෙන් වාසය කරනවා.

එතකොට තමා තුළ සත්පුරුෂ, අසත්පුරුෂ ගුණ දකින්න පුළුවන් වෙනවා. එතකොට මෙයා දන්න කෙනා වගේ ම 'දකින කෙනා' බවටත් පත්වෙනවා. එයා අසත්පුරුෂ ගුණ බැහැර කරනවා. සත්පුරුෂ ගුණ දියුණු කරගන්නවා.

මේ සදහා බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදීමක් අවශ්‍ය යි නේ ද...? එහෙම පැහැදීම තියෙන කෙනා අසත්පුරුෂ ගුණ දුරු කරනවා. සත්පුරුෂ ගුණ දියුණු කරගන්නවා. මෙහෙම සත්පුරුෂ ගුණ දියුණු කරගන්න විට යම් දවසක එයා සත්පුරුෂයෙක් වෙනවා. එතකොට නිරායාසයෙන් ම සත්පුරුෂ ඇසුරට යනවා.

අන්න ඒ සත්පුරුෂ ඇසුරෙ දී මේ අසුන්දර දේවල්, අසුන්දර විදිහට බලන හැටි කියලා දෙනවා. මොනව ද අසුන්දර...? මේ රූපය අසුන්දර යි. වේදනාව අසුන්දර යි. සංස්කෘත අසුන්දර යි. සංස්කාර අසුන්දර යි. විඤ්ඤාණය අසුන්දර යි. මෙහෙම බලන විට එයා ගේ හිත, සුන්දර හිතක් බවට පත්වෙනවා.

ඒ නිසා ඔබ ත් ඉක්මනින් ම සත්පුරුෂ ඇසුරට එන්න....!

(නාවලපිටියේ අරියවංශ ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ 'ජීවිතයම සුන්දර වූ වස්සානයක් සේ...' නම් පොතෙන් උපුටා ගන්නා ලදී)

අපේ ජීවිතයට සැලැස්මක්...

අපේ හැමදෙනා ගේ ම ජීවිතයට යම් සැලැස්මක් ඕන. කොහොම සැලැස්මක් අපට හොඳයි ද...? නැත්නම් ඉතිං..., අපි කෑම කයි, නිදියයි. ඔහේ ඉදියි. දන්නෙම නැතිව කාලය ගත වෙලා යයි. මේ නිසා අපි අපේ ජීවිතයට සැලැස්මක් හදාගන්න ඕන.

සැලැස්මක පළමු අංගය තමයි, 'ඉලක්කය'. ඉලක්කයක් නැත්නම් එතන සැලැස්මක් නෑ. මොකක් ද ඔබේ ඉලක්කය...? "මේ රාග, ද්වේෂ, මෝහ දුරු කරන්න ඕන. සංසාර දුකෙන් නිදහස් වෙන්න ඕන." කියන අදහස, කැමැත්ත තමයි අපේ ඉලක්කය විය යුත්තේ.

දෙවෙනි අංගය තමයි, කාලය. කොයි කාලේ ද මේ ඉලක්කය ඉටුකරගන්නේ...? (මේ කියන්නේ මේ ඉලක්කය සම්පූර්ණ කිරීම ගැන නෙවෙයි.) අපි මේ ජීවිතයේ දී කොහොම හරි මේ ඉලක්කය කරා යන්න හිත පිහිටුවා ගන්න ඕන. ඒ කියන්නේ අඩුම ගානේ ශ්‍රද්ධාවටුවක් එන්න ඕන. (සද්ධානුසාරී තත්වයටුවක් පත්වෙන්න ඕන).

‘සංසාර දුකෙන් නිදහස් වෙන්න ඕන’ කියලා නො හිතන කෙනෙක් සද්ධානුසාරී වෙයි ද...? නෑ. ඇයි ඒ...? යමෙක් ශ්‍රද්ධාවට එන්නේ ආර්ය සත්‍යය ගැන නේ. එකේ තියෙන්නේ දුකෙන් නිදහස් වීම ගැන නේ. ඉතින් දුකෙන් නිදහස් වීමට නො හිතන කෙනා ශ්‍රද්ධාවට එයි ද...?

ඒ විදිහට ශ්‍රද්ධාවට එන කෙනා හව හතෙන් හරි ඉලක්කය සම්පූර්ණ කරනවා.

මේ කාලේ 'වේගයෙන් මේ ධර්මය පුරුදු කරනවා' කියන කාරණාව කරන්න අපහසු දෙයක්. ඒ තරම් මේ කාලයේ බාධක වැඩි යි.

තුන් වෙනි අංගය තමයි, ඒ ඉලක්කය ඉටුකර ගැනීමට ඒ කාලය තුළ මොනව ද කරගන්න ඕන...? කියන එක. ධර්ම ශ්‍රවණය, ධර්ම සාකච්ඡාව, සමථය, විදර්ශනාව කියන අංග හතර තමයි කරන්න ඕන. මේ තමයි කළයුතු දේවල් ටික.

ඒ වගේ ම... යම් සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපි තුළ යම් බලයක් ඕන වෙනවා. ඒ බලය එන්නේ සීලයෙන්, (සීලය පිරෙන්නෙ සේබ බල පිරීමෙන්.) ආජීවය පිරිසිදු වීමෙන්. මේක පිරිසිදු නැතිව අර අංග හතර ක්‍රියාත්මක කරන්න බෑ.

මේ බලය තුළ පිහිටලා අදාල කටයුතු කිරීමට සුදුසු පරිසරයක් ඕන. අර අංග හතර ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ, කලාශාණ මිත්‍ර ඇසුර,

සද්ධර්ම ශ්‍රවණය, යෝනියේ මානසිකාරය, ධම්මානුධම්ම පටිපදාව තුළ යි. ඒ තමයි පරිසරය. මේ කරුණු වලින් බැහැර වුනොත් අපේ සැලැස්මක් නෑ.

එතකොට..., ඉලක්කය, කාලය, සහ මුලින් කියපු අංග හතර, ඒ වගේ ම සීලය කියන මේ එකක් හරි අඩු වුනොත් අපිට අපේ ඉලක්කයට යන්න පුළුවන් වෙයි ද...? ඉතින්..., මේ ජීවිතයේ දී ඔය කාරණා ටික ඇති කරගන්න බලන්න. මේ සඳහා අපිට කළ්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර ම යි උපකාර වෙන්නේ.

එතකොට කවුද 'කළ්‍යාණ මිත්‍රයා'...? යමෙක් තුළ මේ අංග හතර ම (කළ්‍යාණ මිත්‍ර ඇසුර, සද්ධර්ම ශ්‍රවණය, යෝනියේ මානසිකාරය, ධම්මානුධම්ම පටිපදාව) තියෙනවා නම්, එයා තමයි 'කළ්‍යාණ මිත්‍රයා.'

එතකොට මොකක් ද 'සද්ධර්මය ශ්‍රවණය' කියන්නේ...? බුදුරජාණන් වහන්සේ යමක් ද වදාලේ, ඒ දේ ශ්‍රවණය කිරීම යි. එතකොට 'යෝනිසෝ මානසිකාරය' කියල කියන්නේ...? ධර්මයේ යමක් ද තියෙන්නේ, කල්‍යාණ මිත්‍රයා යමක් ද කියන්නේ ඒ දේ ඒ විදිහට ම සිතන එක යෝනිසෝ මනසිකාරය යි.

ඒ වගේ ම ධම්මානු ධම්ම පටිපදාව...? මේ කියන්නේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයට යි. මෙයා සීල, සමාධි, ප්‍රඥා වශයෙන් අන්තිමට පුරුදු කරන්නේ මේක යි.

ඉතිං... අඩුම තරමේ අපි මේ කාරණාවටවත් එන්න ඕන. මීට අමතර ව අපේ අසපුවල තියෙනවා කාල සටහනක්. අපි ඒක තුළ ඉන්න විට මේ සැලැස්මට අන්තර්ගත වෙනවා.

මේ මහමෙව්නාව තුළ... (ක්‍රියාත්මක වන කාලසටහනට අනුව) මොන දේ කළත් ඔය කාරණා හතරෙන් බැහැරට ඇද දායි ද...? නෑ. එහෙම වෙන්නෙ නෑ. මේ නිසා ඔබ බත්... යමක් ගන්න අය බවට පත්වෙන්න. ඔබ මැටි පුසෝ වෙන්න එපා. මැටි පුසා ලස්සන යි තමයි. හැබැයි උගේ කටේ මීයා ඇතිල්ලුවත් මීයා අල්ලනවා කියන එක සිද්ධ වෙන්නේ නෑ. ඇයි...? මැටි නේ. අපි ත් මේ වගේ මැටිවෙලා වැඩක් නෑ.

ඒ වගේ අපි අවශ්‍ය දේ අල්ලගන්න දක්‍ෂ වෙන්න ඕන. හැබැයි... එහෙම කියලා, හොර පුසෝ වෙන්නත් එපා. හොරට කාලා 'මම නෙවේ වගේ' ඉන්නවා. මෙහෙම වෙන්නත් එපා.

අපි... තියුනු නුවණක් හදාගන්න ඕන. ඒ එක ම එක දෙයක් සඳහා යි. ඒ තමයි..., කල්‍යාණ මිත්‍රයා, සත්පුරුෂයා අදුර

ගැනීම පිණිස. මේ සඳහා... තමන් සත්පුරුෂයෙක් වෙන්න ඕන. එතකොට එයාට ඒ තියණු නුවණ නිතැනින් ම එනවා.

මේ නිසා අපි..., සත්පුරුෂබව ඇතිකරගන්න ඕන. එතකොට අපිට මේ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරගන්න පුලුවන් වෙනවා. ඉතින් අපි සත්පුරුෂයෝ වුනොත් අසපුවල තියෙන වැඩ කටයුතු වලට ත් බාධාවක් වෙන්නේ නෑ. එතකොට ඒ අසපුවල පාලනය පහසුවෙනවා.

මෙන්න සත්පුරුෂ ගතියක්... 'මේ අසපුවල යම් පාලනයක් ඇද්ද, ඒවා තියෙන්නේ අපේ උපකාරය පිණිස යි.' කියල කල්පනා කරන්න. එතකොට එයා ඒකට නො ගැටී ඉන්නවා. නැතිකෙනා එකට එරෙහි වෙනවා. ගැටෙනවා. මේ නිසා ඔබ ත්... මේ සැලැස්ම මේ ජීවිතය තුළ දී

පූජ්‍ය නාවලපිටියේ අරියවංශ ස්වාමීන් වහන්සේ

ක්‍රියාත්මක කරගන්න මහන්සි වෙන්න.

මේ සඳහා ඔබ ත් ඉක්මණින්
සත්පුරුෂයකුවන්න...!

(නාවලපිටියේ අරියවංශ ස්වාමීන් වහන්සේ
ගේ 'ජීවිතයම සුන්දර වූ වස්සානයක් සේ...'
නම් පොතෙන් උපුටා ගන්නා ලදී)

ජරා සූත්‍රය

(ජරාවට පත්වීම ගැන විදාළ දෙයුම)
(සුත්ත නිපාතය)

---

01. සැබැවින් ම මේ දිවිය
ටික කල යි තිබෙන්නේ
වසර සියයකට පෙර
බොහෝ අය මැරෙන්නේ
යන්තමින් ඊට වැඩි
කලක් නම් ගෙවන්නේ
ජරාවෙන් දුකට පත් වෙලා
ඔහු මැරෙන්නේ
02. 'මම, මගේ' යයි සිතා ගෙන
සෝක කරත් ම ය
අල්ල ගත් සියලු දෙය
සනාතන නො වෙත් ම ය

වෙනස් වන ලෝ දහම
හැම තැන ම තිබෙත් ම ය
දැක මෙලෙස ගිහි ගෙදර
විසිය යුතු නො වෙත් ම ය

03. සිතා සිටිය ද කෙනෙක්
‘මම, මගේ’ යයි කියා
මරණයෙ දී ඒ කෙනා
එය ම දාලා ගියා
නැණවතුන් මේ කරුණ
හොඳින් සිත තුළ තියා
කිසි දිනක නො ම ඇලේ
‘මම ය, මාගේ’ කියා

04. සිහිනෙකින් එක් වෙලා
සොම්නසින් සිටිද්දී
බොඳ වෙලා යයි සැණින්
අවදි වී බලද්දී
මේ ලෙසින් තමා ප්‍රිය
කළ අය ද මැරෙද්දී

නො ම ලැබේ යළි දකින්නට
කොතෙක් හඬද්දී

05. ඔවුන් ගැන අසා දෑක
අැති යමක් තිබුණ විට
මරණයෙ දී හැර දමා
යයි එ නම ඉතිරි කොට
කතා බස් කරන විට
අතීතය මෙනෙහි කොට
නම පමණි කියන්නට
තිබෙන්නේ එම කලට

06. 'මම, මගේ' යන දෙයට
ගිජු වෙලා වසන්නේ
සෝක වැළපුම් මසුරුකම්
බැහැර නො යන්නේ
එනිසා ය මුනිවරුන්
හැම බැඳුම් නසන්නේ
බියක් නැති නිවන් දෑක
තුටින් කල් ගෙවන්නේ

07. හුදෙකලාවේ උතුම්
දිව් ගෙවන සමණ හට
විවේකය තිබෙන
ගිරි ගුහාවල සිටින විට
තමා තුළ කිසි දුකක්
නො මැති බව දකින විට
එක් වෙලා වසයි හේ
දහම සමගින් එවිට
08. ලොවේ කිසිවක් කෙරෙහි
තණ්භාව ඇති නො වන
මුනිදු හට නැති කිසි ත්
කැමති අකමැති කරුණ
වැළපීම මසුරුකම
ඔහු කෙරෙහි නො ම ගැලෙන
දිය බිඳකි නෙළුම් කොළයේ
නො රැඳ බීම වැටෙන
09. නෙළුම් කොළයෙන් වැටෙන
දිය බිඳක් විලසට ම

පියුම් මත නො රැඳෙනා
පැත් පොදක් විලසට ම
අඤ්ඤ දුටු හා සුවඳ
රස පහස සැවොමට ම
නො ම ඇලෙයි මුනිතුමා
පැත් පොදක් විලසට ම

10. තමා දකිනා අසන සුවඳ
රස පහස ගැන
රහත් මුනිතුමා හට
සිතක් නැත එහි රැඳෙන
නො ම සිතයි සැනසුමක්
ලබන්නට නො මගකින
නො ම ඇලෙයි රාගයට
හෝ විරාගට හැඳෙන..

හැදූ හැදූ!! හැදූ!!!

(පුජ්‍ය කිරිඳිගොඩ ඤාණානන්ද ස්වාමීන්
වහන්සේ ගේ 'බුදු සමිදු තව ම වැඩ වෙසෙති'
නම් පොතෙන් උපුටා ගන්නා ලදී)

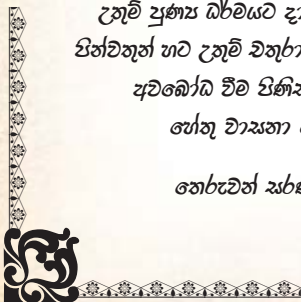

ගෞතම බුදු සයුන තුළ
 පින් රැස්කරගනු කළෙහි,
 මාළුබේ, පිට්ටුගල, මහලෙවිනාව අමාවතුර
 භාවනා අසපුවට සම්බන්ධ සැදැහැවෙත් පිරිසක
 ගේ ධන පරිත්‍යාගයෙන් මේ දැනම් ග්‍රන්ථය
 මුද්‍රණය කරවා පළ කරන ලදී.

බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස හේතු වන මේ
 උතුම් පුණ්‍ය ධර්මයට දායක වූ ඒ සියලු
 පින්වතුන් හට උතුම් චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මයන්
 අවබෝධ වීම පිණිස ම මේ පින්
 හේතු වාසනා වේවා...!

තෙරවෙන් සරණ යි ...!

ජරා මරණ

දුකෙන් මිදෙමු

මේ ලෝක සත්වයාට ඥාන දැනගත් මරණය විසිනු යි. පිරිවරා ගෙන ඉන්නේ ප්රාචේත්‍ය යි. ඇතුළුව බඳහැල නියෝගෙන් තණ්හාව නමැති හුල යි. කැමති දේවල්වලින් තමයි හැම නියෝගේ ම දුම් දැන්නේ.

මේ ලෝක සත්වයාට ඥාන දැනගත් මරණය විසිනු යි. එව කැමල නියෝගෙන් ප්රාචේත්‍ය යි. දැනුවත් ලබන භෞතයක් වගේ හැම නියෝගේ ම අසරණ වෙලා දුක් විඳිනවා.

මරණයත්, ලෙඩ දුක ත්, වයසට යාම ත්, පීඩිතය කථා වන්නේ මහා ගිනි කඳු වගේ. ඒකට ප්‍රතිවිරුද්ධ ව යවත් කරන්ට බලයක් තැ. පලායන්ට පවියකුත් තැ.

එක එක හෝ බහුලව හෝ දවස ගිණි විදිනට ගත කරන්ට භෞත තැ. ගෙවී යන හැම භාහුයක් ම පිවිනේ කෙටි වෙලා යනවා.

ඒ නිසා ඇවිදින කොට, හිටගෙන ඉන්නකොට, ඉඳගෙන ඉන්නකොට, නිදාගෙන ඉන්නකොට, මේ කොතැනත් අවසන් මොහොත පැමිණෙන්නට පුළුවන්. ඒ නිසා පමා නො වීමට මේ කාලය යි.

(මේ වතාහි අයුෂ්මත් සිරිමන්ද නම් රහත් මුනිදන් විදාල ගාථාවන් ය. -ජේර ජේර ගාථා)

මහමෙව්නාව මහා විහාරය

උඩඅපරැක්ක, අපරැක්ක, මාතර.

දුර : 041 4927915

mahaviharaya@gmail.com